

EINA NUO 1915 METŲ

TEL. SOUTH Boston 2680

ANTRADIENIS (Tuesday), SPALIŲ (October) 19 D., 1937 M., No. 78.

TEL. SOUTH Boston 2680

KAINA 5 CENTAI

Sovietai ir protestantai, kurie žiauriai kovoja prieš katalikus, paleido žinią, kad Vatikanas užgrybes Japonijos užpuolimą ant Kinijos. Tai buvo melas nuo pradžių iki galo. Jeigu Šv. Tėvas, Popiežius Pijus XI smerkia komunizmą, tai dar nereikia, kad jis užgria užpuoliko, kuris pasirašė sutartį su naciais kovoti prieš komunizmą, kruvinus žygius — karą.

Vatikanas griežtai užginčija paleistas melagingas žinias ir pažymi, kad Bažnyčia nesikiša į Japonijos — Kinijos karą, o tik Bažnyčiai rūpi užkirsti kelią bedieviškam komunizmui, kur jis nebūtų: Kinijoje, Japonijoje, Rusijoje, Ispanijoje ar kur kitur.

Vatikanas pareiškia, kad katalikų vadai ir visi katalikai įpareigoti padėti japonams arba kinams kovoti prieš komunizmą, bet būti bešališkais jų politiniuose nesusipratimuose.

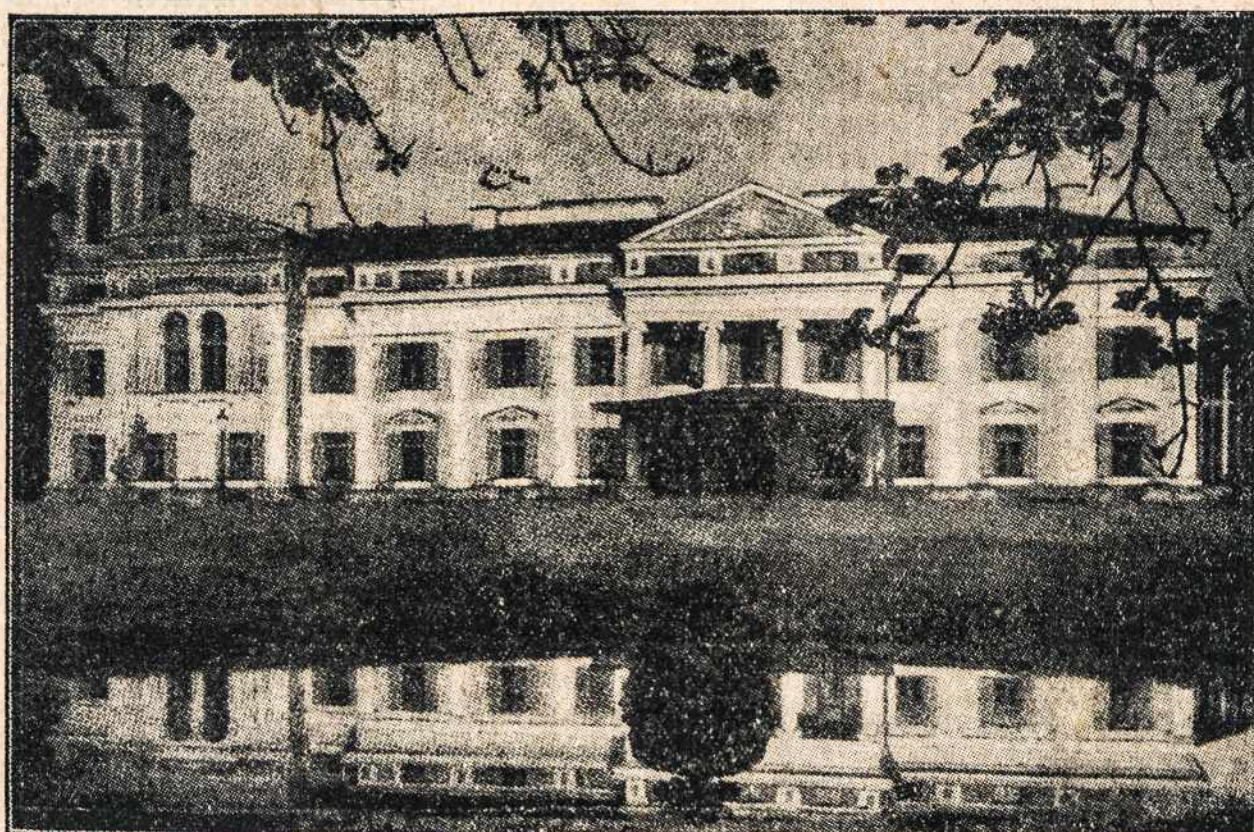
AMERIKOS ORGANIZUOTI DARBININKAI SKELBIA BOIKOTĄ JAPONIJAI

Amerikos darbininkai per savo organizacijas Amerikos Darbo Federaciją ir CIO vienbalsiai pareiškė, kad jie boikotuosią Japonijos produktus, ir taipgi prašo Jung. Valstybių ir kitų valstybių neremti Japonijos finansiniais iki ji sustabdytų karą Kinijoje.

Lietuviai komunistėliai piktinasi, kad Lietuvoje įkurta priverstino darbo stovykla. "Tovaryščiai" neturėtų piktintis, nes tokių stovyklų yra labai daug sovietų Rusijoje, tik jos skiriasi tuo, kad iš jų sovietų stovyklų neišeina gyvas žmogus, o jeigu kuris iš išeina, tai nebetinka jokiai darbui.

DIDELĖ KOMUNISTŲ BYLA RYGOJE

Ryga — Rugsėjo 29 d. Rygos apygardos teismas baigė svarstyti didelę komunistų bylą, kuri truko tris dienas. Kaltinamųjų suole sėdėjo visa eilė kominternu latvių sekijos vadų, jų tarpe nelegalios latvių komunistų partijos pirmininkas Abelė ir nelegalios komunistinio jaunimo sąjungos pirmininkas. Kaltinamųjų tarpe buvo ir komunistų "specialistas", įrengęs slaptą radijo siųstuvą. Teismas nutaisė svarbiausia kaltinamąjį Abelę aštuonerius metus kalėti sunkiųjų darbų kalėjime; vieną — septynerius metus ir aštuonis mėnesius; šešis, jų tarpe jaunimo sąjungos vadą Briedį, — po septynerius metus; šešis — po šešerius metus; 14 — po penkerius ir vieną — ketverius metus kalėti sunkiųjų darbų kalėjime. Be to, vienas komunistas buvo nuteistas ketveriems metams pataisos namų ir trys — po trejus bei vienas — dvejus metus pataisos namų.

Didžioji mūsų pavergtosios sostinės Vilniaus architektūrinė pažiba Verkių rūmai.

Prezidentas Nori Užbaigti ADF ir CIO Karą

Washington, D. C. — Prezidento Rooseveltto administracija ruošia taikos planą Amerikos Darbo Federacijai ir CIO, kad užbaigti nesusipratimus, kurie tęsiasi per du metus. Planas bus įteiktas prezidentui Rooseveltui kaip tik jis sugrįš į sostinę. Spėjama, kad prez. Rooseveltas asmeniai dalyvaus Amerikos Darbo Federacijos ir CIO derybų konferencijoje, kurios įvyks pirmadienį, spalio 25 d.

ADF PRIĖMĖ CIO TAIKOS PASIŪLYMĄ

Denver, Col. — Amerikos Darbo Federacijos taryba priėmė CIO pasiūlymą sušaukti konferenciją derybų reikalu Washington, spalio 25 d. ir savo atstovais paskyrė trys Amerikos Darbo Federacijos vice — pirmininkus: M. Woll, G. W. Harrison ir G. Bugniet.

Labai gerai, kad darbininkų vadai nors dabar suprato vienybės reikala kovoje už darbininkų gerbūvį.

CIO SUTINKA TARTIS SU ADF ATSTOVAIS

Atlantic City, N. J. — CIO savo konferencijoje priėmė Amerikos Darbo Federacijos pasiūlymą pradėti derybas vienybės klausimu, o tik atmetė, kad deryboms skirti po 100 atstovų. CIO paskyrė 10 atstovų pasitarimams ir apie tai tuojau pranešė Amerikos Darbo Federacijai.

CIO siūlo sušaukti susirinkimą pasitarimui Washington, spalio 25 d.

DR. GABRYS KLAIPĖDOS AERODROMUI PA DOVANOJO ŽEMĘS

Lietuvos Aero Klubu aerodromui Klaipėdoje, prie Smeltės, lietuvių visuomenės veikėjas ir publicistas dr. Gabrys padovanojo žemės sklypą. Jame bus pastatytas Aero Klubu anгарai ir įrengtas aerodromas.

3000 JAPONŲ UŽMUŠTA MŪŠIUOSE

Shanghai, Kinija. Spalio 18 d. — Kiniečiai praneša, kad mūšiuose dėl Tazang, apie 5 mylios į šiaurvakarus nuo Shanghai, užmušta 3000 japonų ir 1400 kiniečių. Tai buvo žiauriausi mūšiai. Tazang yra tai kiniečių tvirtovė ir ten yra karo medžiagos sandėliai.

Shanghai tarptautinė dalis vėl pavojuje. Gyventojai bijosi, kad neatsikartotų rugp. 14 d. kruvinai įvykiai.

Japonai, negalėdami sulaužyti kiniečių kariuomenės sienos Chapei sekcijoje, pradėjo iš oro atakuoti kiniečių susisiekimo linijas ir sandėlius.

Kiniečiai smarkiai bombarduoja japonus palei Whangpoo upę ir kitose dalyse. Japonai buvo priversti trauktis į Woosung.

SOVIETŲ DIKTATORIUS PRAŠALINO KITĄ KOMISARĄ

Maskva, Rusija — Sovietų kruvinasis diktatorius Stalinas prašalino komisarą I. Y. Weitzer. Į jo vietą paskyrė M. Smirnovą. Diktatorius Stalinas nei jo pagalbininkai nepasako prašalinimo priežasčių. Weitzer prašalintas tuo po to kai buvo prašalintas komisaras Rukhimovič. Keletą kitų žymių komunistų komisarų gavo "saktę" nuo Stalino. Visoje Rusijoje eina griežtas "valymas". Stalinas nori prieš rinkimus apvalyti komunistų partiją nuo jam nepageidaujamų asmenų, kad jie būtų diskredituoti ir netinkami statyti kandidatais.

KOMUNISTAI PAŽADA 100% PARAMA ROOSEVELTUI

Pittsburgh, Pa. — Komunistų partijos sekretorius Browder pareiškė, kad jei prez. Rooseveltas "leis laisvai veikti komunistams", tai jie jam "užtikrina 100% besąlyginę paramą".

PER VIENĄ MĖNESĮ SUŠAUDYTA 183 ŽMONES

Prancūzijos spaudos agentūra Havas paduoda statistiką, kad nuo š. m. rugpjūčio 4 iki rugsėjo 4 d. Sovietuose sušaudyti 183 žmonės, iš jų 93 Tol. Rytuose, o 51 Leningrado rajone. Visi jie nušauti už išdavimą, šnipinėjimą ir teroro aktus geležinkeluose ir karo pramonėje. Nuo 1936 m. esą pašalinta iš vietos bent 10 liaudies komisarų tarybos pirmininkų ir 5 federalinių bei autonominių respublikų pirmininkai.

Spaudos žiniomis, Sov. Rusijos Baltijos laivynas buvo kilęs didelis maištas. Baltijos laivyno vadas admirolas Livkovas atleistas ir suimtas. Esą suimta ir keletas šimtu jūrininkų, iš kurių ne mažą be didelių ceremonijų buvę sušaudyti, kaip ruošę sąmokslą prieš Staliną.

Maskva — "Tasso" žiniomis, Sovietų Sąjungos centrinis vykdomasis komitetas Jakobą Dimitrievą paskyręs Sovietų Sąjungos aukščiausiojo tribunolo pirmininku.

Providence, R. I. — Narragansett parkas buvo žinomas visoje Amerikoje kaip arklių lenktynės vieta. Valstybės gubernatorius įsakė tą parką uždaryti. Parkas uždarytas. Byla atsidūrė teisme. William O'Hara, lenktynių operatorius, tikisi kovą laimėti. Gub. Robert E. Quinn pasiuntė kariuomenę saugoti Narragansett parką, kad jį niekas negalėtų įeiti nei prieiti arčiau kaip vieną mylią nuo parko.

Politikieriai susirūpino. Bijosi prarasti pliečių balsus. O'Hara turėjo gauti leidimą nuo kariuomenės vado įeiti iš parko. Spėjama, kad dabar O'Hara reikalaus per teismą ištraukti kariuomenę. Kaip ta kova politikierių baigsis darbininkams nesvarbu.

400,000 Kareivių Naujuose Ispanijos Mušiuose

JUNG. VALSTYBĖS PRIĖMĖ BELGIJOS KVIETIMĄ

Washington, D. C. — Jung. Valstybių valdžia priėmė Belgijos kvietimą dalyvauti devynių didžiųjų valstybių konferencijoje Brusselyje, kur bus svarstoma Japonijos — Kinijos karo klausimas. Jung. Valstybių delegacija, kuriai vadovauja Norman H. Davis, Amerikos ambasadorius, išvyksta trečią dieną, spalio 20 d., laivu Washington. Konferencija prasidės spalio 30 d.

NAUJAS SUKILIMAS PALESTINOJE

Jeruzalė — Spalio 18 dieną visoje Palestinoje atsinaujino susirėmimai tarp žydų ir arabų. Britanijos militarės jėgos stengiasi sukilimą numalšinti. Gen. A. P. Wavell, 10,000 britų kariuomenės vadas, įsakęs arabų teroristų namus sudeginti po to, kada arabai užpuolė ir sunaikino britų aerodromą, arti Lydda, kur padaryta \$50,000 nuostolių. Arštuota 60 žmonių. Visoje Palestinoje įvestas karo stovis.

Arabai bombardavo žydų ortodoksų kvartalą Jeruzalėje. Du itališkai kalbanti karininkai areštuoti, kurie buvo pabėgę iš Syrijos. Kemal El Alami, žymios arabų šeimynos narys, kuris padėjo policijai daryti investigaciją, rastas nužudytas. Daug žydų sužeista.

AMERIKA APRŪPINA FASISTUS IR KOMUNISTUS KARO REIKMENIMIS

Washington, D. C. — Pranešama, kad Jung. Valstybių valdžia leido sovietų Rusijai šioj šalyjį pirkti ginklų vertės 50 milijonų dolerių.

Be to, į Vokietiją išvežta 5,000 tonų seno geležies, plieno ir kitokio metalo, kuris be abejo bus sunaudotas ginklų gaminiui.

JAPONAI SUMUŠĖ 50,000 KINIEČIŲ

Tokio, Japonija — Šiaurinėje Shansi provincijoje japonų kariuomenė sumušė 50,000 kiniečių kariuomenę. Tokiu būdu japonai turį kontrolę šiaurinėje Kinijos dalyje. Japonai laimėjo ir kitose dalyse. Japonų kariuomenė perėjo rubežių tarp Hopei ir Honan, palei Peiping-Hankow geležinkelį, 300 mylių nuo Peipingo. Kitos japonų kariuomenės dalys užėmė Paotow ir Paohoprie Geltonosios upės.

34 MAINIERIAI ŽUVO EKSPLOZIOJE

Birmingham, Alabama, — Mulga kasykloje kilo eksplozija spalio 16 d. Užmušta 34 mainieriai. Eksplozija kilo dėl susidariusių pavojingų dujų. Toje pačioje anglių kasykloje 1914 m. įvyko eksplozija ir žuvo 57 mainieriai. Valdžia turėtų priversti kompaniją įtaisyti ventiliatorius, kad dujos būtų ištrauktos iš oro.

ŽUVO DIDŽIULIS ORLAIVIS TYRUOSE

Salt Lake City, Spalio 18 d. — Vienas iš aviacijos moderniškiausių orlaivių, kuriuo važiuavo 19 žmonių, žuvo tarp šio miesto ir Rock Springs, Wyo, 175 mylių į rytus.

PRANCŪZIOJE BALSAVIMAI

Paryžius, Spalio 18 d. — Pereitą užpėreitą sekmadienį įvyko balsavimai. Liaudies frontas, kaip praneša vidaus reikalų ministerija, laimi balsavimuose. Socialistai gausia 81 vietą daugiau negu jie turėjo.

SVEIKINAME

Dr. A. Rakauskas, 2456 W. 69th St., Chicago, Ill., šiomis dienomis Moterų Sąjungos Centro Valdybos tapo pakviestas būti tos organizacijos Daktaru-Kvotėju. Tai sveikintinas Moterų Sąjungos žygis įvertinti uolaus idealisto profesionalo darbuotę mūsų išeivijoje. Dr. A. Rakauskas jau keli metai yra Amerikos Lietuvių Katalikų Federacijos Centro pirmininkas, uolus katalikiškos spaudos bendradarbis ir rėmėjas. Jis yra žymus ir savo profesijoje. Sveikiname Dr. A. Rakauską ir linkime jam sveikatos ir ištvermės užimamame ir kilniame darbe mūsų išeivijoje.

Hendaye, Prancūzija-Ispanijos rubežius — Gen. Franco kariuomenė pradėjo naują ataką Biskajaus fronte, šiaurvakarinėje Ispanijos kalnuotoje dalyje ir užėmė Colunga, asturiečių žvėjų uostą, apie 11 mylių į vakarus nuo Villaviciosa. Taipgi gen. Franco kariuomenė smarkiai puola radikalų kariuomenę Zaragoba sekcijoje. Mūšiuose yra apie 400,000 kareivių abejose pusėse. Gen. Franco ir radikalų karo vadovybė apie laimėjimus ar pralaimėjimus žinių nepaduoda.

ASTURIEČIAI STIPRIA LAIKOSI

Hendaye, Prancūzijos-Ispanijos rubežius — Valencijos radikalų valdžia praneša, kad asturiečiai stipriai laikosi kovose su gen. Franco kariuomene, kuri žygiuoja į Gijon. Asturiečiams, Gijon gynėjams, pavykę atsiimti 4 mažus kaimelius.

Ispanijos sukilėliai pripažįsta, kad jų pėstininkai sutiko stiprų pasipriešinimą karo lauke, bet jiems pavyko laimėti Arriondas šiaurvakarinėje dalyje.

Iš Madrido praneša, kad žiaurus susirėmimas įvyko Cuesca de la Reina ir Vakarinėje Sesena, apie 25 mylios nuo Madrido. Sukilėliams pavyko Valencijos radikalų valdžios kariuomenę iškrastyti iš apkasų abejose vieškelio pusėse.

Sukilėliai užsaulė iš oro Madridą. Užmušta apie 100 žmonių.

ITALIJA SUTINKA IŠTRAUKTI SAVANORIUS IŠ ISPANIJOS

Londonas, Spalio 18 d. — Italija sutinka sąlyginiai ištraukti savo savanorius iš Ispanijos, būtent, ištrauks tiek savanorių, kiek savanorių ištrauks Rusija ir viso pasaulio raudonieji. Vadinausi, savanoriai turi būti ištraukti lygiomis iš abiejų kariaujančių pusių. Taip pareiškė Italijos atstovas Count Dino Grandi 27 valstybių nesikišimo komiteto posėdyje.

35c. MINIMUM ATLYGINIMAS MOTERIMS

Providence, R. I. — Spalio 18 d. įėjo į galią įstatymas, kuris nustato 35c. į valandą minimum atlyginimą moterims, dirbančioms drabužių siuvimo įstaigose. Valstybės darbo direktoriaus įsakyme nėra numatyti baudmės už nesilaikymą įstatymo, bet įstaigos turi priduoti valstybės departamentui sąrašą algų. Prieš 35c. minimum atlyginimą protestavo išdirbėjai.

VIETINĖS ŽINIOS

MISIJOS

Šv. Petro par. bažnyčioje vaikams misijos baigėsi spalio 16 d., o vyrams misijos baigėsi spalio 17 d.

MINĖJO SIDABRINI JUBILIEJŲ

Šeštadienį, spalio 16 d. Jurgis ir Magdalena Valatka iš Roslindale, Mass. minėjo savo 25 metų vedybų jubiliejų. Šauni puota įvyko Šv. Petro par. salėje, 7-toj gat., So. Bostone. Žmonių prisirinko į puotą virš 200. Svečiai pareiškė jubiliejetams gražių linkėjimų. Linksmas jubiliejinis bankietas buvo baigtas sekmadienį pietų vaišėmis.

P-nai Valatka turi puikiai išauklėję dvi dukteris — Augeniją ir Anelę, kurios priklauso prie Šv. Petro parapijos choro ir yra veiklios jaunimo rėliuose.

P-nas Jurgis yra South Bostone gerai žinomo katalikiškų draugijų darbuotojo Vinco Valatkos brolis. Linkime pp. Valat-

kams sulaukti auksinio vedybų jubiliejaus. Buves.

KATALIKŲ SPAUDOS SAVAITE

J. E. Kardinolas O'Connell savo diecezijoje paskelbė Katalikų Spaudos savaitę. Nuo pat pirmos dienos tos savaitės — spalio 17, yra varoma gerų knygų ir laikraščių platintojų vėlavus. Daugelyje vietų yra sakomos prakalbos. Laikraščių agentai eina per stubas.

RASO IŠ INDIJOS

Telesforas Znotinas raso savo motinėlei, 103 W. 6th St. So. Boston, iš Indijos, nuo laivo. Jis nušako, indiečių baisy skurdą ir badavimą. Vargšų esančios pilnos gatvės.

NUTARĖ DALYVAUTI

Šv. Kazimiero Romos Katalikų draugija nutarė dalyvauti su ženklais kun. Kaz. Vengro primicijose, kurios įvyksta Šv. Petro par. bažnyčioje, spalio 24 d., 11 val. ryte.

Lietuvos Dukterų draugija nutarė naujam kunigui duoti pininginę dovaną ir dalyvauti jo priimtųjų vakarienėje spalio 27 d., 7 val. vak., 492 E. 7th St. Priimtuvėms tikietų parduota virš 100.

APSIVĖDĖ

Spalio 17 d., apsivėdė Aleksandras Armonas su Zofija Vasiliauskiene - Zareikaite, gvv. 223 Athens St. Liudyjo Vincentas Koris ir Marijona Strakauskaitė.

JOS ANTRAS AMERIKOJE KONCERTAS

Panelė artistė Jonė Žukauskaitė, iš Lietuvos, sekmingai dainavo Newark, N. J., spalio 10 d. Tai buvo jos pirmas Amerikoje koncertas. Antrą koncertą ji duoda So. Bostone High School puikiam auditorijume, spalio 31 d., 8 val. vak.

NEPAPRASTI ATLAIDAI

Sekmadienį, spalio 24 d., katalikiškame pasaulyje yra švenčiama kaip katalikiškų misijų diena. Kas pasimeldžia už atsivertimą pagonių ar aukuoja palaikymui misijonierių, pagonių kraštuose, tas gali gauti visuotinius atlaidus, išpildant tam paprastas sąlygas.

PAGERBĖ K. MASIULIENEI

Geg. 29 d. per "Darbininko" laivakorčių agentūrą į Lietuvą buvo išvykusi K. Masiulienė, kuri pasisvečiavusi pas savo gimines Lietuvoje pilna gerų išpuodžių grįžo rugsėjo 29 d.

Jai grįžus iš Lietuvos jos artimi draugai p. Gailiūnai savo namuose, spalio 3 d. surengė jai "surprise party". P-niai K. Masiulienėi buvo tikrai šventė, kada ji buvo netikėtai pakviesta pas p.

Gailiūnus apsilankyti ir atėjus rado virš 75 svečių bei viešnių susirinkusių į pagerbti. Svečių buvo ne vien iš So. Bostono, bet ir iš kitų miestų, net ir iš New Yorko.

Svečiai papietavę pareiškė p. K. Masiulienėi širdingiausių linkėjimų, o ant galo p. Masiulienė pasakojė iš Lietuvos gautus išpuodžius ir nuosirdžiai pareiškė padėkos žodžius josios gerbėjams.

Viešnia.

KUN. K. URBONAVIČIUS NORWOODE

Sekmadienį, spalio 17 d., kun. K. Urbonavičius buvo išvykęs į Norwoodą ir vakarė Federacijos skyriaus surengtoje prakalbose, Šv. Jurgio par. svetainėje, paminėti Spalio 9, pasakė gražią kalbą apie mūsų sostinę Vilnių ir Lietuvos krikštą, kurio 550 metų sukaktuves šįmet minime.

Kun. K. Jenkus buvo išvykęs į Lowell ir Šv. Juozapo lietuvių parapijos svetainėje Spalio 9 d. minėjime pasakė kalbą apie Vilnių ir vilniečių vargus Pavergetoje Lietuvoje.

NUOŠIRDŽIAI AČIŲ!

Šiuomi noriu pareikšti gilius padėkos žodžius pp. Gailiūnams ir jų visai šeimai už surengimą man tokių gražių "surprise party", grįžusiai iš Lietuvos.

Nuoširdžiai dėkui pp. Smiglam už jų malonų pasitikimą Amerikos Legijono uniformose ir mano krikščioninei Broniui už įteiktą gėlių buketą.

Taipgi ačiūojų šeiminiškėms pp. Grigaliūnienėi, Dapsienėi, Bindzevičienėi, Žukauskienei, Lauričienėi ir Pašakarnienėi už priėmimą skanios ir puikios vakarienės.

Ačiū visiems draugams už atsilankymą. Iš tikrųjų, labai gaila, kad per mažą vietos yra kiekvieno pavardę paminėti ir padėkoti. Taigi, prašau visų svečių bei viešnių priimti mano lietuvišką nuoširdų ačiū!

Iškilmės buvo suruoštos pp. Gailiūnų namuose, 8 Windfield St., So. Boston, Mass. spalio 3 d.

Kotryna Masiulienė.

SODALIEČIŲ WHIST PARTY

Trečiadienį, spalio 20 d., 8 val. vakare, parapijos svetainėje, 492 E. 7th St., įvyksta Whist Party. Rengėjos nuoširdžiai visus kviečia dalyvauti. Pasižymėjusiems kortavime duos brangių dovanų. Tai geras proga naudintis ir linksmiai praleisti laiką mūsų lietuvių rengiamame vakarėlyje.

DARIAUS POSTAS KELIAUSI NAUJĄ VIETĄ

Stepono Dariaus Posto Nr. 317 Amerikos Legijono valdyba gavo pranešimą iš Bostono School Committee, kad Posto prašymas paversti lietuvių Postui Drake mokykla, C. St., So. Bostone buvo Komiteto svarstyta ir vienbalsiai buvo nutarta mokykla išnuomoti Stepono Dariaus Postui už vieną dolerį nuomos į metus.

Drake mokykla yra tri-

Žmogus Pašventęs Jėgas Jaunimo Auklėjimui

Prel. P. Januševičiaus sukakties proga (1867—1937)

Kas kritiškai žvelgia į gyvenimą, kartais pagraudena, kad pas mus per daug skiriama laiko mūsų veikėjų jubiliejams, šventėms, atminimams. Iš dalies gal tai ir tiesa. Bet iš kitos šalies tikrai būtų negražu tydomis praleisti tokius žymius veikėjus, kaip visiems Kaune gerai žinomas prelatas P. Januševičius, kuris šįmet, gruodžio mėn., švęs savo 70 metų gimimo jubiliejų. Tas jubiliejus, tarios, bus nepaprastas, kaip nepaprastas yra ir pats jubilias. Jo nuveiktiems darbams pilnai nušviesti tektų parašyti storokas veikalas. Ilgainiui, manau, tai ir bus padaryta. Tuo gi tarpu aš laikau savo pareigą bent trumpai paminėti žymesnius jo darbus.

Paviršutiniškai žiūrint, jo gyvenimas atrodo paprastas, neturintis savytų, kas žmones stebintų: jis tik dirbo ir meldėsi. Todėl atskirų faktų tegalima nurodyti vien šie: jis gimė Biržų parapijoje; jaunystę praleido tame pat Biržų mieste. Pradžios mokslo ejo Rygoje privačiai, vėliau — Rygos Aleksandro gimnazijoje. Iš čia nuvyko į Kauno kunigų Seminariją, kur išbuvo nuo 1887 iki 1890 metų.

Ją baigęs, 1890 m. buvo pašventas kunigu ir gavo Linkuvos vikaro vietą. Išvikaaravęs čia pavyzdinčiai ketveris metus, jis gerai pažino mūsų kaimiečių būklę ir kultūrinius mūsų provincijos gyvenimo nepritekius. Iš Linkuvos perkeltas vikaru į Radviliškį, jaunutis kun. Povilas pajuto savytros troškimą platesnio mokslo. Tam tikslui, gavęs vyskupo leidimą, nuvyko savo lėšomis į Petrapilio

jų aukštųjų mūrinių namas. Jame yra šeši dideli kambariai. Legijonieriai mano šiomis dienomis persikrausyti į šį tikrai didingą namą. Jie planuoja tenai įsitaisyti sau svetainę, pavestti vieną kambarį savo būnei ir kitą Legijono Auxiliary. Vėliau jie mano įsteigti kurįs tiems lietuviams, kurie nori tapti Amerikos piliečiais.

Mokyklų Komiteto narys, Maurice Tobin labiausiai pasidarbavo, kad ši mokykla būtų pavesta lietuviams veteranams. Jam padėjo kitas komiteto narys, Edward Sullivan. Ypatingai p. Tobin veteranai yra labai dėkingi už jo pastangas.

Posto Komanderis, Vincentas Rimkus pareiškė, kad legijonieriai džiaugiasi gavę tokią stambią paramą iš miesto ir kad legijonieriai mano padaryti šį namą tikru lietuvių visuomenės centru, kur bus vietos netik vien legijonieriams, bet ir visuomenei. Veteranai, kunigų Akademiją, kurią ir baigė su Teologijos Magistro laipsniu (1894—

1898). Kaip kunigas su penkerių metų ganytojavimo stažu, jis į visą Akademijos mokslą žiūrėjo rimčiau ir jį suprato geriau, negu jo kolegos, patekę Akademijon tiesiog nuo seminarijų suolu.

Sugrįžęs 1898 m. iš Akademijos, jaunas magistras buvo paskirtas Kauno kunigų Seminarijos profesorium, o kitais metais ir josios prokuratorium. Čia jam teko dėstyti homiletiką ir lietuvių kalbą. Šias pareigas jis ėjo labai sąžiningai ir mokytojų klierikams įkvėpti Dievo Žodžio ir lietuvių kalbos meilę.

Si gimtosios kalbos meilę pažadino jį draug su kitois Kauno lietuviams kunigais rūpintis, kad Kauno bažnyčiose būtų sakomi ir lietuviški pamokslai. Todėl, paskirtas "Saulės" kursų kapelionu, kun. Povilas vyskupui Paliiuloniui sutinkant, suorganizavo lietuviškas pamaldas kursistams Kauno Šaričių bažnytylė. Lenkai dėl tų pamaldų tarpusavy murtinėjo, bet jų atsaukti nieks nedrįso.

Palaike kun. Povilas ir lietuviškų pamaldų įvedimą ir Šv. Trejybės bažnyčioje lietuviams tarnaitėms: anksti rytą 6 val. joms buvo pradėta sakyti lietuviški pamokslai ir leista giedoti lietuviškos šv. giesmės.

Gyvendamas Kaune, kun. Povilas, kiek tik galėjo, stengėsi kauniečius lietuviams suburti į atskiras draugijas.

Tą organizacijos darbą jis pradėjo nuo lietuvių spaudos. Tam tikslui jis parašė Šv. Kazimiero Draugijos įstatus ir pats joje aktyviai dirbo tai kaip jos išdininimas, tai kaip Valdybos narys.

Kitas anais laikais aktualus dalykas — tai buvo Kaunan atvykstančių ir tarnybos bejiekančių mergaičių lietuvių klaušimas. Jos buvo reikalingos globos ir apsaugos nuo ištautėjimo. Jubilias tuo buvo labai susirūpinęs ir tol nenurimo, kol jos nebuvo suburtos į atskirą Šv. Zitos Draugiją.

Intelligentėms moterims jis padėjo susikurti didžiulę Lietuvių Katalikų Moterų Draugiją ir suorganizavo pirmutinį visos Lietuvos Moterų Kongresą Kaune. Mergaitėms jis įkūrė specialų laikraštį "Lietuvaite" ir pirmutinę lietuvišką ruošos mokyklą.

Jam padedant, buvo įsteigti ir "mergelių katechečių kursai, kuriuos išėję, jos galėjo kaimuose dėstyti vaikams tikybos dalykus. Jubilias iniciatyva Liet. Kat. Moterų Dr-ja Linksmadvario kalnė buvo atidariusi per varšarą neblogai veikusi ir lietuvių mielai lankytą kavinę, o prie ruošos mokyklos ir higienišką valgyklą. A. A. Maironio namuose jubilias buvo atidaryęs lietuvišką skaityklą, kur už kelias kapeikas bus galima užteiti pasiskai-

A. Jakštas.

tyti lietuviškų knygų ir laikraščių. Neretai užėdavo čion ir pats tos skaityklos — knygyno įkūrėjas. Čia jis garsiai paskaitydavo idomesnius laikraščių straipsnius, kuo patraukdavo į savo skaityklą net ir lietuvius, nemokančius skaityti. Suprasdamas prekybos reikšmę, turinčius šiek tiek skatiko, ragindavo imtis to verslo. Kelios intelligentės moterės susidėję buvo atidare prieš karą savo lietuvišką krautuvę, pavadinę ją "Grozybė".

Visa tai buvo vien, lyg tam tikra įžanga į jubiliaso socialinį veikimą. Pats tikrasis jo veikimas teprasidėjo vėliau, būtent nuo 1919 m., kuomet jubilias buvo vyskupo Karvičiaus paskirtas Kauno Šv. Trejybės bažnyčios klebonu.

Tada jis sąžiningai apilankė savo parapiją ir savo akimis pamatė, kiek joje yra vargo ir skurdo, o ypač kaip sunki yra bėtėvų likusių našlaičių dalis.

Tuomet jubiliasas įkūrė savo nūn taip plačiai išsišakojusią Vaikelių Jėzaus Daugiją, ėmėsi tikrai milžiniško organizacijos, kūrybos ir statybos darbo.

Iš po jo, lyg kokio burtininko, rankos kasmet viena po kitos dygo naujos, iki šiol negirdėtos, bet gyvai reikalingos istaigos našlaičiams vaikams auklėti ir gyvenimiškai mokyti. Čia rasi ir prieglaudų, ir vaikų darželių, ir mokyklų, ir izoliatorių, ir sanatorių, ir dirbtuvių su visokiais medžio, geležies, odos ir kitko apdirbimo skyriais, aprūpintais įvairiomis mašinomis ir prietaisais. Ir iš visų tų mokyklų ir dirbtuvių išėję vaikai našlaičiai gauna geras vietas valstybės dirbtuvėse ir daros branginamais, specializuotais darbininkais.

Tokių darbininkų jubiliasas išleido jau ne vieną šimtą. Atidėkoti jam už visą tai nelengva, net ir paduoti visų jo įkurtų įstaigų pilnas sąrašas sunku, nes mūsų spaudoj žinių apie jas nerandame.

Iš to sąrašo esu tikras, susidarys ilgoka litanija. Iš jos pamatytumė, kad gerb. jubiliasas yra ne tik geras kunigas, ne tik vargšų vaikams visa širdžia atsidavęs labdarys, bet ir daug Kauno lietuvių užsipelnęs lietuvių patriotas. Jei jis pastaraisiais laikais kai kurių mūsų "uralietuvių" buvo net viešai puolamas, tai parodo, kad tų ponų turėta daugiau drąsos negu pažinimo tikro dalykų stovio. Dėliai to, jie tegalima vien pasi-gailėti, pritaikant jiems Kristaus žodžius: "Viešpatie, atleisk jiems, nes jie nežino, ką daro". Mes gi nuo savęs dar pridurtumė, kad jie nežino nei kieno naudai tarnauja. Jų piktą burnojimą kris ant jų pačių, o gerb. jubiliasas pasiliks kuo buvęs, būtent mūsų tikras lietuviškasis Bosko. Taigi ir tepadeda jam Dievas dar ilgai, ilgai darbuotis mūsų plačioje labdarybės dirvoje. Ji laukia naujų darbininkų, o jų dar vis nesiuradato. Deja, jų nesuradato, kol kas net ir pats garbūs jubiliasas. XX.

JUOZAS M. DILIS

LAIKRODININKAS

Parduoda įvairiausių rūšių auksinius ir sidabrinus daiktus. Taipgi ir pataisau.

366 W. Broadway
So. Boston, Mass.

L St. LIQUOR STORE

Pardudam geriausius įvairių rūšių TONIKĄ, DEGTINĘ, ALŲ ir VYNĄ.

Visokiose Italijos: Bonkoms, Gorčiais ir Backomis. Visų U. S. firmų ir užsienio, pasirinkimas didžiausias ir įvairiausias. POKILIAMS, VESTUVEMS, NAMUOSE VAIŠEMS ir BALIAMS. Specialiai kainos sumažinamos. Pristatom greitai ir veltui. Atdaras nuo 8 ryto iki 11 vak.

Pašaukiet SOU-th Boston 4147
Pas J. STRIGUNĄ
195 L ST., SO. BOSTON, MASS.

Telefonas
SOUTH Boston
9800

Šiais Metais Geriausiai Pirkti

DODGE ir PLYMOUTH

Atleik pamatyti arba pašauk mus pademonstruoti

ANDREW SQUARE MOTORS INC.,

554 DORCHESTER AVE.,
SO. BOSTON, MASS.

Prieš Andrew Sq.,
Subway
Pardudame ir vartotus
garantuotus karus

AS LOW \$29
\$149
Lithograph, Delivered and Erected in New England
BIG SAVING! BUY DIRECT FROM
WRITE FOR 200 OTHER DESIGNS SENT FREE
MEMORIAL GRANITE CO. INC.
150 HANCOCK ST.,
Quincy, Mass.

JAMES B. COTTER

GRABORIUS

12 Freeman St.,

Stoughton, Mass.

Biznio Tel. 236-W

Namų Tel. 236-R

GRABORIAI

S. BARASEVIČIUS IR SŪNUS

SENIAUSIASIOS VALSTYBES
LIETUVIŲ GRABORIUS IR
BALSAMUOTOJAS

TURI NOTARO TEISES

254 W. Broadway, So. Boston,
Tel. Sou. Boston 2590
Gyven. vieta: 838 Dorchester Ave.
Tel. Columbia 2537

JOSEPH W. CASPER (KASPERAS)

Lietuvius Graborius ir
Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC

494 East Broadway
South Boston, Mass.
Tel. SOU Boston 1437

Residence: 198 M St.
Tel. SOU Boston 3900
Patarnavimas Dieną ir Naktį

Tel. South Boston 0815

D. A. ZALETSKAS

GRABORIUS —
BALSAMUOTOJAS

Patarnavimas dieną ir naktį

Funeral Home ir Res.
564 East Broadway
So. Boston, Mass.

NOTARY PUBLIC

DAKTARAI

Tel. So. Boston 2690

Lietuvius Dantistas

A. L. KAPOČIUS

251 W. Broadway, So. Boston

Ofiso valandos nuo 9 iki 12, nuo 1:30 iki 6 ir nuo 6:30 iki 9 v. v. Seredomis nuo 9 iki 12 v. diena. Subatomis nuo 9 iki 6 val. vakare. Nedėliomis nuo 9 iki 12 val. diena. (paga sutarti)

Tel. Trowbridge 6330.

JOHN REPSHIS, M. D. (REPSYS)

LIETUVIUS GYDYTOJAS

Ofiso Valandos: 2—4 ir 6—8

278 Harvard Street,

kamp. Inman arti Central Sq.,
Cambridge, Mass.

IVAIRŲ SKELBIMAI

PARSIDUODA So. Bostone ant Broadway geroje vietoje, biznio distrikte sėlinas su namu arba be namo. Biznis išdirbtas per daugelį metų. Geram žmogui puiki vieta. Atsisaukite į "Darbininko" administraciją. (15-19-22)

DIDELĖS RAIDĖS MALDAKNYGĖ

Ką tik gavome iš Lietuvos didelėmis raidėmis maldaknygę — "Šventas Dieve". Maldaknygė turi 656 puslapius, nedidelio formato — 5x3 1/2 dydžio, juodi, tikro kolenkoro apdarai. Kaina tik \$1.95.

Užsakymus su money orderiu siųskite: "Darbininkas", 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

ATEIVIAI

NERIZIKUOKITE BŪTI DEPORTUOTAI

Patapkite piliečiais. Nauja 188 pusl. knyga duos jums nurodymus, klausimus ir atsakymus. Lengvai supranti. Priešius \$1.00 ir gausi knygelę. BELL PUBLISHING CO.
Dept. 47 P. O. Box 358, Pittsburgh, Pa.

PAIN-EXPELLER
Pečių muskulų gelis? Pats išsitemptas? Suteiks malonų palengvinimą kelių vykusų ištrynimai. PAIN-EXPELLERIS parduodamas po 35c ir 70c. visose vaistinėse.
WORLD FAMOUS LINIMENT

Žinios Iš Lietuvos

NAPOLÉONO ADJUTANTAS GRAFAS KASAKAUSKAS PALAIÐTAS JONAVOJE

Grafas Konstantinas Tiškevičius, J. I. Kraševskio išleistas 1871 m. knygoje "Wilija i jej brzegi", aprašydamas savo mokslinę kelionę 1857 m. apie Jonavos miestelį šiaip pasakoja: "Jonava yra miestelis įkurtas dešiniajame Neries krante, nuo Kauno dviejų pašto stočių atstumo, prie vieškelio, vedančio iš Petrapolio į Varšuvą. — Sena gimtinė grafų Kasakauskų ir ligi šiol jų valdoma. — Jonava, kaip ir visi Lietuvos miesteliai, mediniais nameliais, menkai gyvenama, su purvinomis ir pilnomis žydų gatvėmis. Ta vietą pagyvino ir papuošė vieškelis, dabar tik praveistas, kuriuo nuolat važinėja įvairių rūšių abiejų sostinių keliauninkai. Jonavoje yra 287 namai, neskaitant pašto stoties, bažnyčios ir vienuolyno, perdirbto dabar į karo ligoninę. Nuolatinių gyventojų Jonavoje yra 1560, iš kurių graikų tikybos — 10, sentikių 35, katalikų 300 ir žydų 1215".

"Jonavos miestely yra tik viena bažnyčia — mūrinė, Juozo Kasakausko, Inlandijos vyskupo fundacijos. Ši bažnyčia vadinama šv. Jokūbo kartu su Trinitų kunigų vienuolyno, pastatyta 1791 m. stačiakampio pavidalo, 59 uolekčių ilgio, 25 pločio. be bokštų ir prieangio. 1793 m. buvo į savo fundatoriaus konsekruota, o 1851 m. grafo Pranciškaus Kasakausko naujai restauruota. — Po Trinitų kunigų kasacijos, kai apleisti vienuolyno mūrai pradėjo griūti, dalį jų valdžia atremontavo ir įsteigė ten karo ligoninę, likusioji dalis liko taip apleista, kad tik bažnyčios tarnai ir tie menkai ten apsigyventi galėjo. Už upės yra klebonija, kurios klebonas yra drauge ir Skarulių bažnyčios klebonas. Jonavos baž-

nyčia iš oro netinkuota ir viduje neturtinga. Apatitinis aukštas, kur turėjo būti rūšys su altorium pamaldoms, visai neužbaigtas. Dideliam požemy, kuris dabar tuščias, yra daugiau mažų rūšių, skirtų fundatorių šeimų numirėliams laidoti. Vienoje iš jų didelėje, bet tamsioje, iltis grafų Kasakauskų šeima. To rūšio vidury yra mūrinė katakombas iš viršaus atidaro, kurioje guli šios šventovės fundatoriaus, Inlandijos vyskupo palaikai. —

Užžibinęs žvakę, pakėliau karkas dangtį ir apžiūrėjau palaikus vyskupo: violetinę infulą ir ornatą radau ant jo dar visai sveikus; vyskupas kryžių turėjo ant krūtinės ir ant piršto žiedą. Šalia katakombos vienoje pusėje stovi etmanienės Kasakauskienės ir jos dukters karstai, kitoj pusėj generolo grafo Juozo Kasakausko karstas. Šio karsto dangčio nedrįsau kelti, nes baisu yra žiūrėti į negyvą ir sutrūnijusį kūną, kurį gyvą gerai pažinėjome ir gerbėme. Generolas grafas Juozas Kasakauskas Lietuvoje mūsų laikais buvo vienu iš tų istoriškų asmenų, kurie gyvenimu ir darbais buvo surišti su visais svarbiausiais mūsų krašto politiniais įvykiais. Respublikos metu Zasielių, Žasmučių ir Perebrūdžių seniūnas, kurį su Kosciūškais rėdė draugiški santykiai, 1794 m. įvykiuose Kosciūškai vadovaujant atliko davo kampanijas būdamas brigadierium. 1812 m. atėjus Napoleonui I, stėjo prancūzų kariuomenėn, kurios monarchas pakėlė jį į generolus vyriausiam štabe; jis su Napoleonu dalyvavo visose kautėnėse ir savo vado neapleido ligi galo. — Yra istoriškas faktas, kad paskutinę Napoleono valandą, žinoma, liūdnuosia. Fontainebleau, kada jis pasiryžęs del Europos ramybės ir Prancūzijos laimės, kurios karinė ir politinė gar-

VALGOMŲJŲ DAIKTŲ KRAUTUVES

Pirkti pas biznierių mėsą, vaisius, daržoves ir kitokius daiktus, kurie skelbiami "Darbininke" apsimoka, nes jie parduoda šviežius produktus ir maloniai patarnauja. Nuėję į bilę kurią krautuve pasakykite, kad jų skelbimą matėte "Darbininke".

POVILAS BUSHMANAS
48 Crescent Avenue,
Telephone Columbia 6702
29 Savin Hill Avenue,
DORCHESTER, MASS

PERKINS SQ. CASH MARKET
Povilas Baltrušičius, sav.
490 Broadway, Tel. SOU 3120

K. ŠIDLAUSKAS

918 E. Broadway

Tel. SOUTH Boston 9367

Pristatau Ice Creamą ir užkandžius piknikams ir visokiems parengimams.

DRAUGIJŲ VALDYBŲ ADRESAI

LIETUVOS DUKTERŲ DR. JOS PO GLOBA MOTINOS ŠVČ.

Pirminė — Eva Markšienė,
625 E. 8th St., So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 1298

Vice-pirm. — Ona Janikienė,
1428 Columbia Rd., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Bronė Čunienė,
29 Gould St., W. Roxbury, Mass.
Tel. PAR 1864-W.

Fin. Rašt. — Marijona Markonitė,
4115 Washington St., Roslindale, Mass.
Tel. Parkway 0558-W

Išdėmė — Ona Stanulūnė,
105 West 8th St., So. Boston, Mass.

Tvarkdarė — Ona Mlzdirdienė,
1512 Columbia Rd., So. Boston, Mass.

Kasos Globėja — Ona Staurienė,
443 E. 7th St., So. Boston, Mass.

Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą utarninką mėnesio.

SV. JONO EV. BL. PAŠALPINĖ DRAUGIJOS VALDYBA

Pirminė — Juozas Švagždytis,
601 6th St., So. Boston, Mass.

Vice-Pirm. — Albinas Neviera,
16 Winfield St., So. Boston, Mass.

Prot. Rašt. — Jonas Glineckis,
5 Thomas Pl., So. Boston, Mass.

Fin. Rašt. — Aleksandras Ivaska,
1514 Columbia Rd., So. Boston, Mass.

Išdėmė — Pranas Tuleikis,
109 Bowen St., So. Boston, Mass.

Maršalka — Jonas Zalkis,
7 Winfield St., So. Boston, Mass.

Draugija laiko susirinkimus kas trečią nedėdienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų, Parapijos salėj, 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

7:30 val. vakare, pabažnytinėj avelainėj.

Visais draugijos reikalais kreiptis pas protokolų raštininką.

ŠAUNŪS ŠOKIAI

Rengia Nekalto Prasidėjimo P. Šv. Parapijos Didysis Choras

Spalių - Oct. 22, 1937

HOTEL CONTINENTAL

(Prie Harvard Square)

Cambridge, Mass.

PELNAS NAUJŲJŲ VARGONŲ FONDUI

Pradžia 9 Val. iki 1 Valandos Nakties

Gros Garsi Orkestra

Visus Kviečia CHORAS

bę taip išgarsino, išsižadėti jos vainiko, paskutinius jausmingus žodžius kalbėjo kariuomenė, kurioje būdamas tiek kartų nugaulė, kada jo pirmieji ir geriausi draugai: Bertier, kunigaikštis Raguzy, jo mėgiamas Constant (mameliukas), Rustanas ir kiti jį apleido, generolas Kasakauskas kartu su kitais liko jam ištikimas ir paskutinis padavė jam ranką, kada monarchas, neseniai dar toks galingas, jau kaip Elbos salos tremtinis sėdosi karieton, važiuodamas į savo ištremimo vietą. Generolas Kasakauskas be kilnių ir brangių prisiminimų, paliko sau atminimui dar savo didelio vado mundurą.

Generolas buvo gražios figūros, malonaus veido ir santykių su visais be galo mandagus; Versalės rūmuose įgijo gerą išauklėjimą, turėjo įgimtą geras skonį ir ypatingą patraukimą ir pamėgimą viso to, kas gražu, reta ir nepaprasta. Vėliau generolas Kasakauskas gyveno Vilniuje. Jo butas buvo pilnas nepaprastai vertingų ir reto grožio daiktų, sukratų į vieną rinkinį, nors neturėdami savyje jokio moksliško charakterio, liko tačiau Vilniuje vieninteliu retenybę kabinetu per ilgus metus. Kas iš mūsų nežinojo ir nelankė to kabineto ir nesigėrėjo jame sukratų grožiu? Kas nematė puikusių prancūzų gobelių, greta turtingo rinkinio japonų ir kitų porceliano dirbinių? Kas neatmena to brangaus rinkinio indų, puodų ir taurių iš kristalo, medžio arba dramblio kaulo, meniškai padarytų iš išpauštytų? Kas nepastebėjo greta milžiniško kristalinio rutulio, retus pasauly kristalinius soliterus? Kas nematė, ant molinio koklio, ant kurio buvo, rodos, Rafaelio nušukuotas gražios Farnarinos paveikslas, miniatiūrų plaukų ir rankraščių ponios de Genlis, jos pačios generolui padovanotų? Kas nepastebėjo greta Fuzeno pistole-

tų, Zigmanto III kardo arba turtingų baldų, o priešais juos puikių ginklų, pakabintų sienoje? Argi galima užmiršti geležinę kaukę su didžiausiu raktu prie jos, kuri būk ta pati, kuri prie Bastilijos panaikinimo buvusi pavartota.

Šiandieną jau yra sunku įsivaizduoti visus tuos nepaprastai retus daiktus, kuriuos prieš trisdešimt metų taip atidžiai apžiūrėjau, kuriais stebėjau ir grožėjau.

Generolas Kasakauskas mirė būdamas per 70 metų amžiaus. Jo puikus kabinetas buvo perkeltas į kaimą, kur ir dabar beveik visos yra pas jo gimnaitį grafą Pranciškų Kasakauską, išskyrus vertingą ir brangių ginklų rinkinį, kuri dabartinis jo savininkas padovanavo Vilniaus muziejui".

Būdamas Jonavoje užpernai pas vietinį kleboną, išnaudojau progą ir klebono lydimas drauge su kitais jo svečiais, apžiūrėjau bažnyčios rūsyje grafų Kasakauskų palaikus. Ant generolo Juozo Kasakausko karsto buvo jo kepurė; karste prie palaikų gulėjo kardas, uniforminė medžiaga ir batai.

B. Stadzevičius.

PAMINKLAS VAICIAIČIUI SINTAUTUOSE

Poetas Pranas Vaičaitis yra gimęs ir augęs Sintautų valsčiuje, Šakių apskrity. Sintautų kapuose ir palaidotas. Tas talentingas jautrus Lietuvos dainius pasimirė vos 25 metų amžiaus sulaukęs, tačiau paliko nemažai gražios poezijos kūrinių. Kai kurios jo gražios dainos yra visoje Lietuvoje paplitusios, o ypač jas mėgsta dainuoti zanavykai.

Sintautiečiai ruošiasi Sintautuose pastatyti poetui Pranui Vaičiaiui gražų paminklą, kuris būsiąs miestelio papuošalas. Prie paminklo pastatymo žada prisidėti ir ūkininkai, kurių vargus, džiaugsmus ir sielvartus velionis poetas

jautriai yra apdainavęs. Dalis reikalingų paminklui lėšų jau surinkta. Tsb.

Spalių 7 d. Seimas priėmė Švietimo Ministerijos projektą įsteigti specialių mokyklų departamento etatų. Specialių mokyklų tinklas plečiamas.

Dirmantas seime atsakė į Klaipėdiečių paklausimą del smulkininko Tobašaus išsiuntimodarbo stovyklon už kariuomenės ir valstybės šmeižimą.

Užs. Reikalų Ministeris Lozoraitis Prancūzų vyriausybės pakviestas atvyko Paryžium apžiūrėti parodą ir tarėsi su Užs. R. Ministeriu Delbosu.

Pasirašytas Lietuvos Brazilijos Prekybos Ekstingacijos sutartys.

SUVALKIEČIUS PUOLA ŠERNAI

Suvalku Kalvarijos, Liubavo, Vyštyčio ir kai kurių kitų apylinkių ūkininkai nusiskundžia, kad jų laukuose net ir daržuose daug nuostolių pridaro šernai (laukinės kiaulės). Šiemet šernų atsiradę gana daug ir jie gana drąsiai išėina į ūkininkų laukus maisto ieškoti. Šernai laikosi Susninkų ir kituose miškuose, iš kurių puola ūkininkų derlius. Spėjama, kad šernai čia atsibastė iš Okupuotos Lietuvos miškų, nes šiose apylinkėse anksčiau šernai retai buvo pastebimi. Ūkininkai prašo pas juos suruošti šernų medžiokles. Tsb.

BUS APDRAUSTI IR LIETUVOS LAUKŲ DARBININKAI

Pramonės (fabrikų) darbininkų reikalais ne mažai rūpinamasi ir daug jau yra padaryta jų būviui pagerinti. Iki šiol mažai kas padaryta laukų darbininkų reikalais. Tiesą, yra išleistas įstatymas, kuris numato kada ir kaip lauko darbininkas gali būti atleistas iš darbų, kaip turi būti su juo atsiskaityta. Bet gyven-

me šitas įstatymas mažai turi reikšmės; juo kartkartėmis pasinaudoja tik "dvarų darbininkai. Lietuvos ūkininkai nėra pratę, kad jų ir jų pasamdytų darbininkų santykius įstatymai reguliuotų. Toks reguliavimas ūkininkui atrodo jo laisvės varžymu. Ūkininkai su savo pasamdytais darbininkais laisvai susitaria, nežiūrėdami jokių įstatymų. Tiesa, kai parodoma iš abiejų pusių geros valios, tai gana gerai ir sugyvenama, ir išvengiama didesnių nesusipratimų. Blogiau yra, kai darbininką ištinka kokia didesnė nelaimė — liga ar susižeidimas.

Jau yra paruoštas įstatymas kuriuo numatoma drausti nuo nelaimingų atsitikimų ne tik darbininkus, bet ir ūkininkus. Draudimas apims apie 600.000 žmonių, todėl apdraudimo mokestis nebus didelis ir jį turės mokėti apdraudžiamieji laukų darbininkai ir ūkininkai. Įstatymas netrukus bus perduotas Seimui apsvartyti ir priimti. Tsb.

"Lietuvos Cukraus" akcinės bendrovės akcininkų metinis suvažiavimas įvyko Kaune rugsėjo mėn. 18 d. Du cukraus fabriakai davę pelno per metus 1 mil. 250 tūkst. litų. Akcininkai paaukojo Ginklų Fondui 25.000 litų, jaunųjų ūkininkų rateilams 10.000 lt., civilinei aviacijai 10.000 lt. ir keliolika tūkst. litų kitoms visuomeniniams reikálams. Išrinkta nauja valdyba. Šiemet cukraus fabrikai pagamins apie 25.000.000 kilogramų cukraus, kurio Lietuvai beveik pakaks; mažai teks įsivežti iš užsienio. Tsb.

LIETUVOJE PRIVALOMAS GIMINIŲ GLOBIJIMAS

Beturčių globa Lietuvoje dabar rūpinasi valdžia, savivaldybės ir labdarinės organizacijos. Suprantama, pasiturtintieji žmonės globoja savo šeimos narius beturčius ar paliečius. Tačiau, dažnai pasitaiko, kad pasiturtintieji gyventojai apleidžia savo beturčius artimuosius, kuri-

riems jie turi prievolę gelbėti. Dabar yra kilęs sumanymas šią dalyką sutvarkyti atitinkamu įstatymu. Įstatymas nustatys, kas kokius savo artimuosius vargšus turės šelpiti ar duoti pilną išlaikymą. Jeigu, pavyzdžiui, pasiturtintis sūnus atsisakys duoti savo susenuosiems tėvams išlaikymą, tai tokį tėvą ar motiną paims globoti savivaldybė ar labdarinės organizacijos ir iš pasiturtinčio sūnaus bus išieškota tėvams išlaikyti reikalinga suma. Tsb.

VYZUONOS

Netikėtas Radinys

Beremontuojant bažnyčią po grindimis, negiliai išmėję rastas medinėmis vinimis užkaltame karste gerai išsilikęs mergaitės lavonas.

MALŪNUOSE DIRBA 5478 DARBININKAI

Šiomis dienomis malūnininkų sąjunga suregistravo visus Lietuvoje esančius malūnus. Registracijos duomenimis, dabar Lietuvoje yra 2.048 malūnai, kurių tarpe 259 valciniai, 68 prekybiniai ir 1.847 ūkiški. Visuose malūnuose dirba 5478 darbininkai. Šių metų pavasarį visuose malūnuose dirbo apie 5000 darbininkų.

VIEŠĖJO IŠ TOLIAU ATVYKŲ KUNIGAS

Rugsėjo mėn. 24—26 d. Vilniuje viešėjo iš Voluinės atvykęs Skurčės parapijos klebonas kun. B. Peikertas. Būdamas Vilniuje, jis atsilankė "Vilniaus Rytotojaus" redakcijoje ir kai kuriose kitose mūsų įstaigose.

Kun. B. Peikertas Lenkijos gilumoje darbuojasi jau 23 metai, tačiau per tą laiką jis su lietuvių visuomene santykių nenutraukė. Jis prenumuoja beveik visus Vilniaus lietuvių laikraščius ir gyvai domisi bendrais mūsų visuomenės ir tautos reikalais.

Patyrimas per daug dažnai mus moko, kad žmonėms sunkiausia suvaldyti savo liežuvį.

Spinoza

BROCKERT'S ALE

PADARYTAS IŠ LIETUVOS PARVEŽTŲ MIEŽIŲ

IŠ KRANO IR BUTELIUOSE!

Jei norite atsigerti skanaus alaus ar ale, kuris yra padarytas iš Lietuvos parvežtų miežių, atėję į tavernus ar restoranus prašykite BROCKERT'S. Paragavę BROCKERT'S — jo visuomet reikalausite.

Brockert's ALE

60 Ellsworth St.
Worcester, Mass.

Telefonas
Worcester, 5-4335

BOSTON BRANCH
1410, Columbia Rd.,
South Boston

PHONE
So. Boston
2271

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas by

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R.C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES:		PRENUMERATOS KAINA:	
Domestic yearly	\$4.00	Amerikoje metams	\$4.00
Foreign yearly	\$5.00	Užsieny 1 kart savaitė metams	\$2.50
Domestic once per week yearly	\$2.00	Vieną kart savaitė metams	\$2.00
Foreign once per week yearly	\$2.50	Užsieny metams	\$5.00

DARBININKAS

366 West Broadway, South Boston, Mass.
Telephone SOUTH Boston 2680

Katalikiškos Literatūros Savaitė

Bažnyčia kaip geroji Motina rūpinasi dvasiniu savo sūnų ir dukterų maistu. Ji kreipia ypatingą dėmesį į tai, kuo jos vaikeliai kasdieną minta, kitais žodžiais, kokias knygas ir laikraščius jie kasdieną skaito. Dvasinis sekmadienio maistas, k. a. pamokslai, maldos, Sakramentai, Šv. Mišių lankymas, yra tarsi pokilis. Deja, to šventadienio maisto visai savaitė neužtenka. Žmogus eidamas į kasdienį gyvenimą, pasineria pasaulio dvasioje ir graibsto savo dvasios maistą visur ir iš visokeriopų šaltinių, vadinasi, skaito dienos laikraščius, kad sužinotų, kas dedasi pasaulyje. Be periodinės spaudos mes negalime būti. Tačiau labai svarbu, kad toji spauda plauktų iš tyro ir teisingo šaltinio. Kasdieninis mūsų dvasios maistas neprivalo būti bet kokiais nuodais užterštas. Svarbu, kad katalikai labai rūpestingai rinktųsi, kurias knygas bei laikraščius jiems privalu skaityti, nes koks maistas, tokia ir sveikata, koks skaitymas, tokia ir žmogaus dvasia.

Kaip visuose geruose užsimojimuose daroma vėjai, taip ir geros literatūros skaityme yra skiriama vėjai. Savaitė 17—24 spalio mėn. Reiškia, šios savaitės eigoje reikia darbuotis padvigubintu uolumu katalikiškos spaudos naudai — ir patiems skaityti ir kitiems duoti gerų knygų, žurnalų ir laikraščių, užrašinti savo prieteliams ir giminėms čia ir Lietuvoje katalikų spaudos leidinius, prisigaminti gerų knygų Kalėdų dovanoms ir t.t. Jei buvome apsiėdę katalikiškos spaudos rėmė, jei savo laikraščiams palaikyti numesdavome tik menką trupinėlį nuo savo stalo, o gal ir to galėdavome; jei kam daugiau rūpėjo idėjų priešų spaudos reikalai, negu savieji katalikiški; jei kas sumaniai ar nejuokiomis stiprino katalikybės neprietelius ir paskui aimanavo, kad jie per daug įsigalėjo — dabar kaip tik tai metas atitaisyti tas klaidingas pažiūras, pratrinti savo akis ir remti savuosius. Nėviens nesigalės tokia sąskaita padaręs, nes atitaisyti klaidą yra pirmas žingsnis į dvasinę sveikatą. Katalikų spaudos savaitė nieko daugiau iš mūsų nereikalauja, kaip tik to, kad grįžtume į sveiką normalų galvojimą.

Klatinga Nesąmonė

Pikti kai kurių politikierių liežuviai paleido pasaulin paskalą, kad Vatikanas įsakęs katalikų misijonieriams Kinijoje laikyti japonų pusę. Tas piktas drauge ir kvailes paskalas skrajojo kai kurį laiką neužginčijamas. Iš to kai kas padarė išvadą, kad gal jis ir teisingas. Amerikos spauda tuomi susirūpino ir formaliai užklauso Misijų vyriausybės Vatikane, ar toji žinioj yra nors kiek tiesos. Kardinalai ir vyskupai, kurių žinioje yra katalikų misijos, ko griežčiausiai tą žinią užginčijo, pridurdami, kad tas gramozdiškai sugalvotas šmeižtas yra tiek nesąmoningas, jog jie nematė reikalo nė jį užginčyti. Jie manė, kad kiekvienas nors kiek galvojęs žmogus pats supras, jog toks klatingas prasimanymas paleistas vien tikslu pakenkti Katalikų Bažnyčiai.

Kokį gi sumetimą galėjo turėti to šmeižto skleidėjai? Čia sumetimų yra net keletas. Pirmiausia supjudyti katalikų misijonierius su kiniečiais, pastatant juos išdavikų rolėje. Jei bolševikiškai nusistatę kiniečiai pradės galvoti, kad katalikų misijonieriai palaiko grobikų japonų pusę, tai misijonieriams greisia mirtis. Čia kaip tik pasireiškia to šmeižto gramozdiškumas: ar gi Vatikano diplomatija būtų jau tiek nesubrendusi, kad savo misijonieriams parašytų mirties ištarnę? Sveikai galvojantieji žmonės tuojau supras, kad čia yra klatinga provokacija, bet šmeižikai matomai išsikačiavo, kad naivių sensacijų gaudytojų pasaulyje yra labai daug, o piktos valios žmonių dar daugiau.

Kitas sumetimas buvo toks: įpainioti Katalikų Bažnyčią į politiką ir padaryti ją šalininke ne tik fašizmo su nacizmu bet ir stabmeldiškųjų japonų talčininke. Tačiau ir čia kyšo tas pats gramozdiškumas. Bažnyčiai rūpi ne fašizmas su nacizmu, bet dvasinė katalikų gerovė. Kinijoje katalikų yra virš 2 milijonų, gi Japonijoje vos kelios dešimtys tūkstančių. Koks išrokavimas Katalikų Bažnyčiai paneigti ir išnaikinti šimtą kartų didesnes Kinijos misijas, kad galėtų be-

Amžinoji Liepsna

Vladas K. Jeskevičius, S.J.

Du tūkstančių metų atgal Kristus siuntė savo mokytojus į visą pasaulį ir jiems prižadėjo: „Štai aš esu su jumis per visas dienas“... Šiandie šių dienų inteligentai susimąstę, susirūpinę. Skaitydami tuos reikšmingus Kristaus žodžius, jie abejingai kraipo galvą. Jiems atrodo, kad jų pranašystė pildosi: „...nyksta civilizacija... jau vėl ateina tamsūs laikai Krikščionybė... tikintieji vėl atsidurs katalikumbosė“... Susirūpino inteligentai, o kai kurie ir nudžiugo, kad jų manymu, Bažnyčia užsikabino po žeme, o viršuje liks nacių kulturkampas, Ispanijos armotos ir Rusijos barbarų. Negali būti, kad Bažnyčia išsilaikytų...

Taip ir atrodo, kad tikėjimas negali išlikti. Visa Europa tik apsiginklaviu susirūpinusi. Prancūzija tam paskyrė 38 milijardus frankų, Hitleris 12 milijardų markių, Lenkija 1 milijardą zlotų, Maskva 12 milijardų rublių. Dingo Europoje Kristaus ir artimo meilė. Diktatoriai mano, kad galybėje tiesa. Padangėse ugninėmis raidėmis parašyta: karas!

Ką gi Amerikoje mato? 13,242 žmogžudystės, 55,600 apgavyščių, 47,534 užpuolimai — tai vis vienas 1936 metais! Žodžiu, vienas nusižengimas kas dvidešimts sekundų, vienas užmušimas kas keturias dešimts minučių! Ir tai kartojasi kas metas... Ar tai krikščioniškos civilizacijos požymiai? Ar galima čia kaltinti vien jaunimą, jei tėvai leidžia juos į tokias mokyklas, kur mokinama, kad nėra Dievo, kad žmogus gali daryti kas jam patinka, nes niekas negali jo bausyti? Bedievybė siaučia visame krašte. Kaip galima susidomėti kitų sielomis, kad mano paties siela yra pavojuje? Ir susirūpino mokslininkai: ar ne tiesa, kad Krikščionybė nyksta?

Tačiau, acū Dievui. Šventieji matė toliau ir giliau negu pasaulio mokslininkai. Štai ką yra pasakęs Šv. Vincentas a Paulo: „Tikrai Dievo Sūnus pasižadėjo būti su savo Bažnyčia iki pasaulio pabaigos, bet tas ir gi tiesa, kad Jis neužtikrino, ar bus Prancūzijoje ar Ispanijoje“.

Reiškia, tikėjimas gyvuos, bet ne būtinai tik Vakarų Europos kraštuose. Jis išsiplės ir kitose pasaulio šalyse. Paimkite bet kurį Misijų laikraštį ar žurnalą. Ten rasite žinių, kad yra daug tokių pasižventusių, kurie kad ir sielojasi ir nuliūsta dėl bedievybės jų tėvynėje, bet

veik iš naujo įkurti jas Japonijoje? Tačiau politikieriai sako, kad Popiežius kovoja su komunizmu, tai japonų talkininkystė jam labai paranki. Bet Bažnyčia ne su ginklais, ne su japonų pagalba nori nugalėti komunizmą. Ji kovoja dvasiniu būdu, morale pajėga. Pagaliau, ne visi kiniečiai komunistai. Didesnė jų dalis priešinga bolševizmui. Praktika parodė, kad misijonieriams geriau sekasi darbuotis tarp kiniečių, ne kaip tarp japonų. Taigi būtų labai negudri ir nežmoniška politika pražudyti misijas Kinijoje ir ta kaina nusipirkti labai abejotiną japonų „palankumą“. Bažnyčia taip nesielgia. Jai lygiai brangi visų tautų dvasinė gerovė. Tų klatingų žinių skleidėjai labai paviršutiniškai žiūri į Katalikų Bažnyčios veiklą, dėlto ir sugalvojo tokia gramozdiška nesąmonė.

vis vien keliauja į tolimus pagonių kraštus Dievo žodį skelbtų. Ar tikėjimas miršta pasaulyje? Tur būt atsakysite, kad ne, kuomet perskaitysite šitokią žinėlę:

„Changancherry diecijoje, Malabar pakrantėje, Indijoje, yra 200,000 katalikų. Ten yra 140 parapijų, kiekviena savaime išsilaiko ir turi net savo mokyklas. Vyskupijoje yra septynios aukštesnės mokyklos ir viena kolegija. Vyskupas ir kunigai yra indijiečiai. Savųjų kunigų tiek daug turi, kad pernai išventytieji dar negavo paskyrimų, nes trūkstą vietų jų darbuotei. Turi savo seminariją, kurioje yra virš šimto klierikų, kurių kiekvienas moko savo lėšomis. Yra jau 600 indiškos kilmės Sesielių — vienuolių, kurių kiekviena, stodama vienuolyne, įneša savo kraitį (apie 170 dol.)“.

Gal miršta tikėjimas Vakaruose — gal Dievas atima savo dovanas nuo nevertųjų ir suteikia jas vertesniems. Juk pas Dievą nėra rasių skirtingumo: Jam lygiai brangus baltas, juodas ar geltonas.

Pasauliui taip bedievyjant ir Amerikai gyvenant dorovinį krizį, vienas Šv. Tėvas Pijus XI gailestingai žiūri į žmonijos smukimą ir svarsto, kas nas užmušimas kas keturias dešimts minučių! Ir tai kartojasi kas metas... Ar tai krikščioniškos civilizacijos požymiai? Ar galima čia kaltinti vien jaunimą, jei tėvai leidžia juos į tokias mokyklas, kur mokinama, kad nėra Dievo, kad žmogus gali daryti kas jam patinka, nes niekas negali jo bausyti? Bedievybė siaučia visame krašte. Kaip galima susidomėti kitų sielomis, kad mano paties siela yra pavojuje? Ir susirūpino mokslininkai: ar ne tiesa, kad Krikščionybė nyksta?

Tačiau, acū Dievui. Šventieji matė toliau ir giliau negu pasaulio mokslininkai. Štai ką yra pasakęs Šv. Vincentas a Paulo: „Tikrai Dievo Sūnus pasižadėjo būti su savo Bažnyčia iki pasaulio pabaigos, bet tas ir gi tiesa, kad Jis neužtikrino, ar bus Prancūzijoje ar Ispanijoje“.

Reiškia, tikėjimas gyvuos, bet ne būtinai tik Vakarų Europos kraštuose. Jis išsiplės ir kitose pasaulio šalyse. Paimkite bet kurį Misijų laikraštį ar žurnalą. Ten rasite žinių, kad yra daug tokių pasižventusių, kurie kad ir sielojasi ir nuliūsta dėl bedievybės jų tėvynėje, bet

Lietuvos jūrininkas prie karo laivo vairo.
(Iš „Kario“)

plinta po Europos ir Amerikos kraštus, gi Šv. Tėvas štai apie ką galvoja. Štai jo paties žodžiai: „Atsiminę, kad dar yra beveik milijonas pagonių, neturime ramybės sieloje, ir rodos, girdime balsą skambantį mūsų ausyse: šauk, nepalauk, kelk balsą kaip trimtą! Kristus gyvenas Bažnyčioje vis dar gailisi rūpinosi meksikiečių drominios, nes ji klaidžioja kaip banda be piemens“.

Šv. Tėvas mato, kad dabar kaip tik laikas dvasiniam pasaulio atsigimimui, mato, kad dabar laikas dirbti. Bažnyčia kasdien vis aiškiau suprantą, kad yra katalikiška — vienuomeniška. Ne be pamato buvo pirmieji Pijaus žodžiai enciklikoje Rerum Ecclesiae: „Katalikų Bažnyčia neturi kitos savo buvimo priežasties, kaip kad skleistų po visą pasaulį Kristaus Karalystę“. Ir štai misijai atlikti ji panaudoja moderniausias priemones, kaip tai orlaivį, radio ir tt. Dabar apsigyvenęs Kinijoje amerikietis gali pasukti radio ir girdėti Prezidento balsą. Ar gi netinkama, kad rinktųsi krikščionys ir New Yorko kambariuose, ir Afrikos lušnelėse, ir Indijoje, ir Alaskoje, ir Lietuvoje, ir Pietų Amerikoje, kad girdėtų per radio savo Dvasiškojo Tėvo balsą?

Du tūkstančių metų atgal Šv. Petras atvyko į Romą mažam laivelyje. Šiandieną apaštalai atsikrenda iš Romos padangėmis. Kai kam atrodo Bažnyčia per daug moderniška, supasaulėjusi, bet ji tik vartoja moderniškas priemones išganymo misijai atlikti. Du tūkstančių metų atgal Kristus išrinko nemokytus žvejus pasauliui atvesti. Ir šiandien Jis neišrenka pasipūtusių gudruolių, bet pasižeminusių mažutėlių savo misijai atlikti. Ir Jo misijonierius toks pats menkas žmogus, kuris turi kūną kaip ir mes. Kiek yra misijonierių, apie kuriuos mes patys žinome: kunigų, brolių, sesučių! Net ir čia Amerikoje lietuviai apaštalai nepalaujamai meldžiasi, kad ateitų ta diena, kada bus taip daug pašaukimų lietuvių tarpe, kad jie ir gi galės stoti su kitų tautų didvyriais stabmeldžių frontą — kovoti dėl Kristaus. Kiek tūkstančių yra kunigų, kurie paliko savo namus, tėvelius ir tėvynę, linksmai ėjo ten, kur žinojo, kad kentėjimas ir mirtis jų laukia! To, jie nežiūrėjo, by tik nors vieną sielą galėtų atvesti prie Kristaus širdies. Tėvas Damiens iškentėjo neansakomus skausmus rauptų

tarpe, ir galutinai pats užsikrėtė ir mirė ta baisia liga. Dešimts kitų atsirado jo vietą užimti! Tėvas Rupert, Jezuistas, sušalo Alaskos snieguose, benešdamas Kalėdų dovanas eskimų vaikeliams. Jo našta tuojau pasiėmė kiti. Tėvas Pro tapo nušautas Meksikoje tik dėlto, rūpinosi meksikiečių dromine, nes ji klaidžioja kaip banda be piemens“.

Ir žinoma, kad jų kentėjimai ir trūsas nebuvo paaukoti veltui. Be abejo šitie Dievo darbininkai galėtų daug daugiau nuveikti, jei gyvenimo lėšos būtų jiems aprūpintos. Pavyzdžiui, J. Valstybių piliečiai tik vienam kariškam laivui pastatyti sumokėjo 44 milijonus dolerių. Tos sumos pakaktų viso pasaulio misijoms dviem metams išlaikyti! Kitais žodžiais, misijoms išlaikyti reikia 22 milijonų į metus, o surenkama kasmet maždaug 7 milijonai. Iš kur paimti trūkstantčius 15 milijonų? Už juos atkencia patys misijonieriai badu, šalčiu, nuovargiu, liga ir mirtimi, idant Dievo Karalystė skleistųsi po visą pasaulį.

Bet šitie Dievo didvyriai neprašo pinigų. Jų širdys taip pilnos Dievo meilės, kad mano, jog ir kitų širdys dega tokia pat ugnimi, kad jos atjaucia misijų reikalus — jie nemano, kad reikia prašyti, nes patys turėtų susiprasti misijas sušelpiti. Jie tik prašo maldų, kad galėtų ištverti sunkiame darbe. Tuo jie ir patenkinami, ir iki šios dienos jų darbas neveltui. Kristaus kariuomenė misijose priskaito 100,000 misijonierių, ir jie skleidžia Kristaus Karalystę į 1,600,000 širdžių. Jau pastatė savo prakaitu 4,000 seminarijų ten gimusiems kunigams mokytis, ir jau turi 17,000 kandidatų į misijonierius. Seselės ir broliai neatšilieka. Okeanijoje (kur 25 metai atgal vaikai valgydavo žmogieną) dabar turi savo čiabuvių vienuolyną — Šventos Marijos Seserų pasidarbavimų. Afrika turi 10 vienuolynų vieno ordino, ir Kolumbijoje vietinės Seselės užlaiko rauptųjų ligonių. Kinijoje skaičius kunigų per 10 metų dvigubai išaugo, o Indijoje pilodsi Leono XIII pranašystė:

„Indija, tavo sūnūs tave atvers!“ Tėvas Hubbard iš Alaskos praneša, kad ten yra tokių, kurie keliauja rogėmis 60 mylių per ledus, sniegą ir šaltį, kad galėtų prieiti prie Sakramentų. Ar Dievo darbininkai dykinėja? Ne, jie deda paskutines jėgas. Per dvidešimt pastarųjų metų jie daugiau laimėjo Kristaus Bažnyčiai, negu buvo atvesta į tikėjimą per 400 metų pirmiau. Žmonės, ar juodi, ar geltoni mato, kad šitie uoliedžiai, visiškai Dievui atsidavę darbininkai turi tikrą tikėjimą. Ne, tai ne jų kaltė, kad darbas neina sparčiau. Ar gi mes ir toliau dykinėsime, darbo nepadarę?

Dabar Misijų valanda! Tai suprantą net žemiausioji Sesutė, mokydama pirmojo skyriaus vaikučius, ir renka centą po cento, idant išgelbėtų vieną Kinų kūdikį. Gal būt ir atėjo valanda tamsybės galiūnams Europoj, bet Bažnyčia amžina. Vakarų tautos gal praeis, bet „Mano žodis niekad nepraeis“. Karas gal nutrenks tvirtoves į dulkes, bet kryžius vis pasiliks apaštalo rankose.

Gaila sakyti, kad yra tautų ir žemių, kurios neišleidžia kryžiaus. Islamiečių religija ir bedieviškas komunizmas stengiasi išplėsti Kristų iš žmonių širdžių. Į jų tarpą ir pačiam didžiausiam uolumui sunku įeiti. Čia tik malda turi jėgos. Tačiau pamazu, nežiūrint herezių, tautinių atšalimų ir priešgynių dieviškas darbas eina tolyn — aukštyn. Ar gali būti, kad Bažnyčios ateitis patektų į šitų naujų krikščionių rankas?..

Ne kartą jau sakytą, kad jeigu Europa negali užsilaikyti ramybės, jeigu niekins Kristų, tai ji neverta išganymo. Kristus juk yra pasakęs, kad neverta duoti perlų meitėliams. Tikėjimas tai Dievo dovana, ir, rodos, juodos ar rudos rankos gali iškelti tą Kristaus Kraujo kieliką į tą patį aukštį, kaip ir baltos. Šv. Rašte pasakyta: „... Atmink, iš kur iškritai, daryk atgailą ir daryk pirmuosius darbus; jei ne, aš tau ateisiu ir pajudinsiu tavo žibintuvą iš jo vietos...“ (Apr. 11, 5). Ne, liepsna neužgesa — eina tolyn. Žiburys nesilpnėja, — žibintuvą pajudintas. Negalime užgesinti, bet galime skaistesni padaryti. Kad jis neužges — džiaugiamės; kad nebūtų pajudintas... ar neblome?...

SUSIPAŽINKIME SU LIETUVOS PRAEITIMI

Ką tik išėjo iš spaudos magistro kun. M. Urbonavičiaus, MIC. parašyta „Trumpa Lietuvos Istorija Paveiksluose“, kurioje suglaustai atpasakojama visa Lietuvos istorija nuo 1987 iki 1937 metų. Istorija iliustruota gražiais paveikslais. Knygos gale yra žemlapis, rodantis Lietuvos rubežius nustatytą sutartimi su Maskva 1920 metais.

Jos kaina 50c. Užsakykite: „Darbininkas“, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Kinija ir Japonija

Rašo P. Gudas

KINJA — SENIAUSIA PASAULYJE VALSTYBĖ

Kinija užima ketvirtą Azijos dalį. Aplink centrinę dalį arba pačią Kiniją guli didelės provincijos — Mandžiūrija, Mongolija, Sinkiang ir Tibetas. Šios milžiniškos Kinijos provincijos dabar jau veik svetimų rankose. Mandžiūriją valdo japonai, Mongoliją ir Sinkiangą — Rusijos Sovietai, o Tibetą — Anglija. Pati Kinija yra tokia didelė, kad iš jos galima būtų padaryti šešias tokias valstybes, kaip Texas. Kinai yra arti pusės bilijono žmonių, tai yra kinai sudaro ketvirtą žmonijos dalį.

Vienoje senovishkoje kinų poemoje minima apie saulės užtemimą. Europos astronomai apmokavo, kad tas saulės užtemimas įvyko 776 m. prieš Kristų. Kiti Kinijos istoriškai dokumentai rodo, kad pirmutinė Kinijos valdovų dinastija prasidėjo dar 1122 m. prieš Kristų. O padavimai ir legendos mini žymiai ankstesnius valdovus.

Senovėje yra buvę kitų garsių valstybių. Klestėjo Egiptas, bujojo Asirija — Babilonija, žydėjo Graikija, buvo išaugusi Roma. Bet tų visų garsių civilizacijų tik pėdsakai teliko, o tos tautos, kurios tas civilizacijas išugdė, yra mišinos. Ne taip dėjos su Kinijos valstybe ir su kinų tauta. Kinijos tautos istorija be pertrūkio ejo ne per šimtmečius, o per tūkstantmečius. Ir ji tęsis, nes kinų tautos fizinis pajūmas ir intelektualinis pajūgas per praėjusius tūkstantmečius nesumažėjo. Kinų tautos ateitis yra tikresnė, negu baltųjų tautų.

Arbatą geria nuo šešto šimtmečio

Kinai arbatą geria jau nuo šešto šimtmečio. Baltosios tautos turi dainų, išgarbinančių degtinę, vyną, alų, o kinai apdainuoja arbatą.

Kai Europos Atėnuose ir Romoj klestėjo kūryba, tai tas pat dėjos ir Kinijoje. Tasyk Kinijoje kraštas puošėsi puošniais pastatais, o tuose pastatuose atsirado žavėtinios dekoracijos, paveikslai, porceliniai indai, knygos.

Pagal kinų padavimą, jų tautos pradžia buvo palei upę Wei, netoliese dabartinio miesto Sianfu. Tai veik pats Kinijos vidurys. Iš ten kilo pirmutinis kinų imperatorius, kuris vadinosi Fu-hi. Tas valdovas gyveno 2852 m. prieš Kristų. Tasai valdovas sudarė kinų socijalei santvarkai pagrindus. Tada žmonės užsiimdavę žvejyba ir medžiokle. Prie jo įpėdinio Sen-nungo jau prasidėjus žemės kultivacija.

Tangų dinastija Kiniją valdė nuo 617 iki 907 m. po Kristaus. Tai buvo klestėjimo periodas. Kinija tada tęsėsi nuo jūrų iki jūrų, nuo Pacifiko vandenyno iki Kaspijos jūros. Prie Kinijos imperatoriaus dvaro pasiuntinys turėjo Persiją, Japoniją, Korėją ir kitas valstybes. Tada Kinija buvo galinga ginklo jėga ir jos armijos laimėjo daug pergalių. Tai dinastijai viešpatuojant, buvo įkurta akademija, kuri vadinosi Hanlin Yuan, kas reiškia pašeili miškas. Prie tos akademijos buvo įkurtas didžiausias Kinijos knygnas, kurs ištverė iki velybų laikų ir Pekine sudegė laike sumišimo 1900 m.

Tangų dinastija sekė penkios silpnos dinastijos. Klestėjimas atsinaujino prie Sungų dinastijos, kuri Kiniją valdė nuo 960 iki 1278 m. Tuo laiku Kinija klestėjo literatūra. Buvo patobulinta būdai knygų gaminimo, buvo įsteigta daug knygynų.

Toliau buvo garsi Mingų dinastija, kuri viešpatavo nuo 1368 iki 1644 metų. Ją sekė Mandžurų dinastija, kuri buvo paskutinė ir kuriai galas buvo padarytas 1911 m.

Pirmutinė Kinijos sostinė buvo Nankino miestas, o Mingų dinastija 1421 m. sostinę perkėlė į Pekiną (Peipingą).

KINJA — ŽEMĖS ŪKIO KRAŠTAS

Pati Kinija, tai yra vidurinė Kinija, užima tiek ploto, kiek pusė Jungtinių Valstybių, o gyventojų turi tris sykus daugiau, negu Amerika. Iš to galima įsivaizduoti, kaip tirstai Kinija apgyventa. Toliau atsiminkime, kad kinai verčiasi išimtinai žemės ūkiu. Pramonė ir prekyba tebėra vystyklusė. Iš to galime suprasti, kad Kinijos žemė turi būt derlinga ir kad Kinijoje socijalei santvarka turi būt ypatinga, kad tiek žmonių gali išmisti tokiam nedideliame plote.

Vidutinė Kinijoje, kuri tirstiausia apgyventa, žemė yra viena iš derlingiausių pasaulyje. Oras taipgi patogus žemės ūkiui. Kaikuriose vietose kinai du ir tris sykus per metus sėja ir pjauja.

Jungtinėse Valstybėse vidutinis ūkis yra 100 akrių, o Kinijoje retas ūkininkas turi daugiau, kaip 10 akrių. Ne retenybė Kinijoje, kad šeimyna iš šešių ir daugiau žmonių išminta ant dviejų ar net vieno akrio žemės. Dvarų Kinijoje nėra. Taigi Kinija yra mažųjų kraštas. Taip dalykams esant, aišku, kad ūkiškų mašinų ten negalima vartoti. Visi darbai atliekami ten rankomis. Ten nei sprindys žemės nepūdy-mauja.

Tokis intensyvus ūkininkavimas turėtų žemę nu- alinti. Taip atsitiktų Amerikoje ir daugely kitų kraš- tų. Bet Kinijoje jau per keturis tūkstančius metų žemė šitaip išnaudojama, o ji vis tebeišduoda vaisių. Kaip tas gali dėtis? Ypač atsimenant tą, kad Kinijoje mažai tėra gyvulių ir iš jų nedaug mėslo teganama.

Kinijoje dedasi daug maž taip, kaip Egipte. Jei ne Nilus, tai Egiptas būtų tyrynas ir ten praeityje ne-

MŪSŲ REIKALAI ŠVENTOJE ŽEMĖJE

Federacijos Seimas, už-	S. Agint	5.00
girdamas reikalingumą	B. Kuktaite	1.00
turėti Jeruzalę Lietuvų	J. Balčiūnas	5.00
religinę atstovybę — pa-	N. Žemaitienė	5.00
vedė man vykdyti tą su-	E. Vidrinskienė	51.00
manymą. Pradėjęs darbą	I. Liškevičienė	1.00
labai nustebau pamatęs	O. Butkienė	1.00
didelį visuomenės palan-	E. Joneikienė	1.00
kumą. Aukų nerenku nei	V. Kavaliauskaitė	1.00
bažnyčiose, nei po namus.	J. Astrauskienė	10.00
Pasakęs pamokslą apie	K. Senulis	1.00
Šventąją Žemę — paaiški-	J. Morkūnas	5.00
nu taipgi koki bus reikš-	A. Brainskienė	10.00
mė lietuviams turėti Jeru-	K. Zelbaitė	10.00
zalę, drauge su kitomis	Apašt. maldos Dr-stė	
tautomis, savo maldos na-	Šv. Andriejau parap.	10.00
mą. Žmonės labai įdomau-	M. Lazauskienė	2.00
jasi Šventąją Žemę, dau-	E. Aniolauskienė	5.00
gelis jų pareiškia norą	I. Jakštis	1.00
prisidėti prie to amžino	B. Stonkienė	1.00
paminklo — gausiai re-	Jablonskis	2.00
mia — įteikdami savo au-	K. Dryža	3.00
kas asmeniškai, arba siun-	N.N.	4.00
čia Fondo globėjui kuni-	O. Beleckienė	2.00
gui A. Linkui — 12259	A. Mazeikienė	1.00
Emerald Ave., Chicago,	Šimaitienė	1.50
Ill. Tikimosi, kad ir kitose	P. Timinskas	5.00
kolonijose sutiksime tokias	N.N. pavardės nesakė —	
pat pasekmes, kaip Phila-	pareiškė: aukojų Panel.	
delphioj ir Shenandoah,	Švenčiausieji, Ji žino	
Pa. Tat su parama prakli-	vardą	200.00
nios širdies asmenų — tu-		
rėsime Jeruzalę savo		
maldos namą, kurį ves		
vienuolės Sesiseris lietuvi-		
tės, ir atstovaus mūsų žė-		
miškus sielos reikalus		
prie Išganytojaus karsto.		

Philadelphioj, Šv. An-
driejaus parap. aukavo:
Kun. J. Čepukaitis \$100.00
p. Mikalojunas 100.00
M. Mikalojunas 100.00
Kun. D. Mikšys 100.00
J. Morkūnas 25.00
Dr-stė Šv. Rožanč. 10.00
M. Zenkauskaitė 5.00
J. Riškevičienė 5.00
E. Laužikaitė 5.00
A. Šimkevičienė iš
Burlington, Pa. 100.00
Šv. Jurgio parapija She-
nandoah, Pa. —
E. Martusevičienė 25.00
E. Sinkevičienė 100.00
O. Kvalkauskaitė 100.00
O. Kvedaravičienė 50.00
Romeikų šeima atminė
Tėvelio a.a. A. Romei-
kos 25.00
p. Celešius 5.00
I. Celešienė 5.00
K. Jankevičienė 5.00
M. Stankevičienė 15.00
V. Kazlauskienė 5.00
K. Šarpalienė 10.00
O. Daugirdienė 10.00
O. Luišienė 10.00
Philadelphioje ir Apy-
linkėje —
R. Gvėbliauskaitė 50.00
V. Hretikienė 1.00
P. Dapšienė 1.00
U. Gradeckienė 1.00
J. Armonienė 10.00
M. Griškevičienė 2.00
O. Palionienė 3.00
S. Norkienė 10.00
Rimgaila 1.00
Peledienė 1.00

Žmonės, kurie artinasi
prie Dievo Stalo su baimė
ir drėbėjimu, pilnai ne su-
pranta ir neįvertina Šv.
Komunija. Artindamiesi
prie Šv. Komunijos, priva-
lome užmiršti tą begalinę
galybę, kuri skiria mumis
nuo Dievo. Atsiminkime
vien savo vargus, įteikime
Jėzui savo prašymus, mal-
das. Jėzus to kaip tik ir
trokšta. Dieviškasis Išga-
nytojas nuo mūsų pasle-
pia savo didį šventumą,
galingumą. Vien parodo ir
išreiškia savo meilę ir
gailingumą musu šir-
dims. Jėzus palikdamas
mums šį išganingą Sakra-
mentą, žinojo, suprato, ko
mūsų širdys trokšta, ko
mūsų sielos alksta.

Reikia artintis prie šv.
Komunijos su dideliu pa-
sitikėjimu. Eidami prie
Jėzaus ir trokšdami Jį
priimti savo širdyse, tar-
kime su pasitikėjimu širdi-
mi: "Jėzau, žengk į mano
širdį, nes Tu, ir Tu vienas,
esi mano širdies Vieš-
patys". Dievas džiaugiasi
šiuo mūsų Jame pasitikė-
jimu. Mes tame momente
parodome Dievui, kad mes
esame Jo geri, ištikimi,
Jam priklausą vaikeliai.

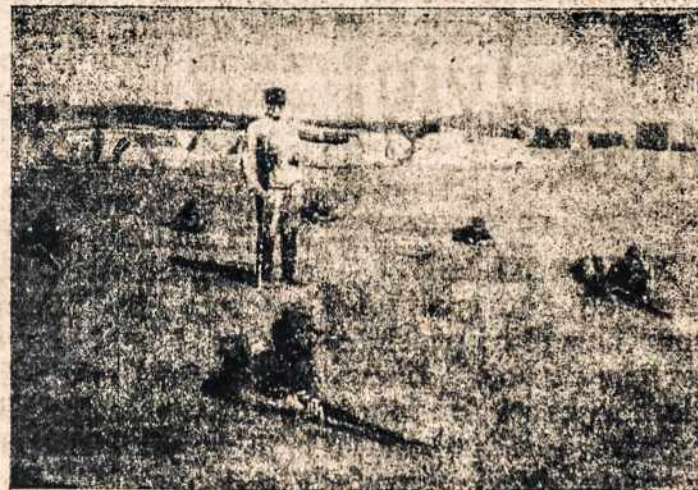
Nesistebėkimės tadgi,
jei kartais po priėmimo
Šv. Komunijos jaučiamės
visai nepamaldūs, melstis
būtų išaugus civilizuota tauta. Kasmetiniai Niliaus
potvyniai atneša iš Abisinijos labai derlingo šlomo ir
tas išgelbsti Egiptą nuo pavirtimo į tyryną. Taigi pa-
našiai dedasi ir Kinijoje. Didžios Kinijos upės, teka-
čios ir rytus, į Pacifiką nuo Tibeto kalnų neša derlin-
go šlomo. Tų upių potvyniai kartais kinams pridaro
baisių nuostolių, bet galų gale tie potvyniai kinams
apsimoka ne šimteriopai, o tūkstanteriopai. Be to
derlingo šlomo Kinija nebūtų iškilus ir dabar be jo vi-
siškai sumenkėtų.

Kinai nesinaudoja vien tuo šlomu, kurs palieka-
mas ant laukų potvyniams nuslugstant. Jo nusėda ir
upių dugnan. Tai-gi kinai tą šlimą kabina iš upių ir
gabenasi į tas vietas, kur potvyniai nesiekia. Tą tra-
šalą kinai ne vežte vežasi, o hešte nešasi. Kaikurie
ūkininkai yra suvertę to trašalo po 70 ir daugiau to-
nų ant akrio.

Tokiems dalykams esant, Kinijoje nėra bedarbių.

Tai mat, kaip prilysta atsilikusi Kinija toli nu-
progresavusiai Amerikai. Čia pažanga — išsivysčiusi
pramonė, išradimai, mašinos, bizniai; čia pūdy-mauja
tūkstančiai akrių derlingos žemės ir milijonai be-
darbių, o ten, Kinijoje, atsilikusioje šalyje, daug sykių
tirstia apgyventojų, bedarbių nėra.

(Bus daugiau)

Lietuvos kareiviai mokomi kariauti.

(18 "Kario")

N.N. Aukoja brangiam
Išganytojui 50.00
M. Čingas 2.00
Adomaitis 1.00
Kun. Daktaras V. Mar-
tusevičius 25.00
N.N. iš Chester, Pa. 5.00
Šv. Jurgio parap. Brook-
lyn, N. Y. —
O. Bairiunienė 10.00
M. Klinski 5.00
T. Bulonienė 3.00
N.N. 5.00
Surinktos aukos pasiūs-
tos Fondo Globėjui kun.
A. Linkui 12259 Emerold
Ave., Chicago, Ill.
Kun. D. Mikšys.

ryšys tarp Jėzaus ir mū-
sų! Kokia neapsakoma Jo
meilė dėl mūsų!

Piktoji dvasia visokiais
būdais mumis gundo, kad
tik mūsų širdys neturėtų
progos džiaugtis Dieviš-
kojo Išganytojo meilin-
gais žodžiais. A, neklau-
sykime piktosios dvasios,
atsikratykime nuo jos pa-
gundų ir atidarykime sa-
vo širdis Jėzaus klabin-
mui.

Padėkones laiku atsi-
minkime, kad mūsų širdy-
se apsigyveno dangaus ir
žemės Karalius, kuris pa-
siruošęs suteikti mums ko
tik trokštame.

Prašykime, daug iš Jo
prašykime. Dieviškasis
Išganytojas yra mūsų di-
džiausias turtas, kurį
Dangiškasis Tėvas mums
suteikė.

Kaip maža, o kaip maža
žmonių tai supranta. Dau-
gelis priima Dangišką Iš-
ganytoją su šalta, pilna
išsibailėjimo ir baiminga
širdimi.

Prašykime Jėzaus, kad
mums suteiktų tą pasiti-
kėjimą Jame, o jei turime,
nuoširdžiai dėkokime Jam
už taip didelę suteiktą
malonę. A. P. Sandys

KAIP VARGSTA DARBININKAI GONZOLESO KASYKLŲ PRAGARĖ

Neseniai "Paris Soir"
buvo išspausdintas žino-
mo prancūzų žurnalisto
Walterio Šmidto straips-
nis apie garsias Don Ped-
ro Gonzoleso kasyklas Bo-
livijoje (Pietų Amerika),
kuriam ypatingai pabrė-
žiama nepaprastai sun-
kios darbininkų gyvenimo
sąlygos. Šitos kasyklos y-
ra pietinėje Bolivijos da-
lyje, plačiai išsimečiusios
Andų kalnuose. Varies ka-
samos labai dideliais kie-
kais ir eksportuojamas į
užsienius. Cinko žaliavą,
kuri randama ir kasama
net 4000 mtr. aukštumoje,
perdirba Gonzolesas savo
fabrikuose ir jau tik per-
dirbtą išmeta į rinką. Vi-
so Gonzoleso kasyklose ir
fabrikuose dirba iki 90,
000 darbininkų, daugia-
sia spalvuotų (60% visu-
darbininkų — indėnai,
25% — juododžiai ir tik
15% — baltosios rasės
žmoniai), kurie traktuojami
nė kiek negeriau, negu
vergai.

Gonzoleso kasyklos yra
nuošalyje bet kokios tirst-
čia apgyventos vietos ir
sunkiai kontroliuojamos.
Dėl šito labai nukentčia
darbininkai, bet išlošia jų
savininkas. Jis privertė
žmones dirbti nepaprastai
ilgą laiką ir tenkintis mi-
nimaliu atlyginimu, nega-
rantuojančiu net tinka-
mus galimumus pragy-
venti. Pav. darbininkai
dirbą kasyklų gilumoj,
tik vieną dieną savaitę
pamato saulės šviesą, —

tai būva sekmadienį. Jie
išdirba net 90 ir 95 valan-
dų darbo savaitę, negau-
dami net tinkamo poilsio.
Dirbą atsarginesni darbą
darbininkai turi kiek
trumpesnę darbo savaitę,
bet net kontorų tarnauto-
jai negali pasigirti, kad
jie dirba trumpiau, negu
72 val. savaitę.

Darbas nepaprastai sun-
kus ir pavojingas. Dirba-
ma net keliasdešimt metrų
gilumoje, kur oras tvan-
kus ir blogas. Kvėpuoti
sunku, amžinoj tamsoj
blyksti "vilko akys" (ma-
žutės), kurios vargina a-
kis. Neretai pasitaiko, kad
sekmadienį išlipęs iš ka-
syklų darbininkas po vi-
sos savaitės darbo pasi-
junta aklas beesas. Kiek
tas darbas sunkus, gali-
ma spręsti kad ir iš to,
jog po 5—10 metų darbo
kasyklose darbininkai nu-
stoją iki 75% darbingu-
mo, vadinasi, lieka invali-
dais iki karsto lentos. Bet
labai dažnai pasitaiko,
kad darbininkui nelemta
išdirbti 10 metų: įvairūs
nelaimingi atsitikimai —
kasdieninis reiškinys.

Darbininkai tegali gy-
venti tik bauriose lūšno-
se, misdami dažnai sugė-
dusiais prastais produk-
tais. Ne tik tėvas, bet ir
visa šeima tiek išvargsta,
kad lieka panašūs ne i
žmones, bet į žmonių še-
šelius. Darbininkai neap-
drausti ligos, nelaimingų
atsitikimų atžvilgiu.
Jiems nėra sąlygų kultū-

rėti, jų vaikai jau nuo 12
— 14 metų stoji dirbti i
kasyklas, nieko negirdėję
apie pradžios mokyklą.
Gyvena tarytum atskiram
pasauly ir nieko nežino
apie tai, kad yra kraštų,
kur darbo žmogus laiko-
mas žmogumi.

Ir elgesys su darbinin-
kais yra nepaprastai žiau-
rus. Čia iki šiol prižiūrė-
tojas ginkluotas botagu ir
pistoletu. Walteris Šmid-
tas pasakoja pats matęs
plakamus, kaip gyvulius,
darbininkus iki sąmonės
netekimo už visai men-
kus nusikaltimus. Nus-
kriaustas darbininkas ne-
drįsta niekur skystis. Dar-
bininkų miesteliuose apie
kasyklas policija ir teis-
mai yra visiškai Gonzole-
so įtakoj.

Pats Gonzolesas, ku-
riam priklauso visos šitos
daug milijonų vertos ka-
syklos, gyvena užsieny.
pavedęs jas savo įgalioti-
niams, ir lengva ranka
švaisto pinigus, kurie jam
plaukia į kišenę su varg-
šų darbininkų prakaitu ir
ašaromis. "D."

LIETUVA — DIDYSIS PAUKŠČIŲ KELIAS

Per Lietuvą kasmet ru-
denį ir pavasarį praskren-
da daugybė įvairiausių
paukščių. Pavasarį jie
traukia į šiaurę, o rudenį
į pietus, į šiltesnius kraš-
tus. Net varnos po 300—
400 kilometrų rudenį pa-
siekia į pietus. Taip kad
Lietuvos varnos žiemoja
Lenkijos pietuose ar Uk-
rainoje, o į Lietuvą žie-
mai atskrenda varnos iš
Latvijos, Estijos. Daugu-
ma svetimšalių paukščių
traukia Lietuvos pajūrin.

Vytauto Didžiojo uni-
versiteto gamtos muziejaus
pajūryje turi paukščių
stebyklą. Čia stebima, ko-
kie paukščiai kokių laikų
praskrenda. Be to, gaudo-
mi čia paukščiai ir jiems
ant kojų užmaunami tam
tikri aliuminiai žiedai su
numeriu ir gamtos muzie-
jaus adresu. Kai kur sve-
timuose kraštuose žieduo-
tą paukštelį nušauna ar
randa nugaišusį, tai daž-
nai radėjai gamtos muzie-
jui praneša, kur radė žie-
duotą paukštį. Iš tikrų
pranešimų sprendžiama
kaip greitai, kaip toli ir
kuriais keliais paukščiai
skrenda. Lietuvos paukš-
čių stebyklą jau yra suže-
davusi keliasdešimts tūks-
tandžių paukščių.

Žiedavimo pagalba yra
nustatyta, pavyzdžiui, kad
Lietuvos gandrai — garniai
nuskrenda po 10.000 ir
kartais daugiau kilometrų
— į Abisiniją ir net į Pie-
tų Afriką. Įdomu pažymė-
ti, kad Lietuvos gandrai
vengia Vokietijos. Ryt-
prūsijoje dar gandrai gy-
vena ir veisiasi, o kitur,
Vokietijoje, juos prijau-
kinti nepavyksta. Vokie-
čių paukščių stebyklą Ra-
sytyje, Kuršmarj, buvo
susigaudžiusi kelis šimtus
jaunų gandrų ir bandė
juos prijaukinti kitose
Vokietijos vietose, bet tai
jai padaryti nepavyko.

Tsb.

"Spaudos tarnyba yra
nė kiek nemaziau svarbi,
kaip indėnų atvertimas"

Šv. Petras Kanizijus.

Profesionalai, būtinai, pramonin-
kai, kurie skelbiami "Darbininke" tik-
rai verti skaitytojų paramos.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

ROCKFORD, ILL.

BAZARAS

Sekmadienio vakare, baigėsi mūsų parapijos bazaras, kuris visais žvilgsniais buvo sekmingas. Šį paskutinį vakarą sve-tainė buvo pilnutėlė žmonių taip, kad nei praeiti nebuvo galima. Visi lankytojai buvo patenkinti dovanomis, kurias laimėjo.

Širdingiausią padėką reiškiamie parapijos darbuotojams ir visai bazaro komisijai, kuri taip nuilstančiai ir nuosirdžiai darbavosi. Nors bazaras tęsėsi tik šešias dienas vienok parapijai liko gražus pelno, kuris visus tiesiog stebina. Užsibrėžtas lėbano tikslas atsiekti \$1,000 tapo įvykintas. Ar tikėsite, ar ne, bet šimet parapija sumušė visu 27 metų parapijos gyvavimo bazaro rekordus. Gryno pelno liko \$1,100. Todėl, valio Rockfordiečiai! Tikrai pradėsime skolą mažinti. Šią savaitę klebonas apmoka \$200 skolos, kurios iki šiol nieks nepajėgė padaryti. Visa tai reiškia parapija progresuoja.

'Norge' šaldytuvus, kuri dovanavo Liet. Demokratų klubas teko p. Onai Škiemienėi.

SVEČIAI

Šeštadienio vakare atvažiavo į bazarą klebonas sesutė ponia Prusaitienė su šeima, p. Leščinskienė su dukterimis ir Dr. Jonaitis.

Antradienį apsilankė klebonas giminaičiai, p. Juozaitienė ir sūnus Justinas, Ciceriečiai.

MONARCH HOME BAKERY

Savininkas Jonas Gudelis
589 Hyde Park Ave.
Arti Cummings Highway
Roslindale, Mass.

Kepa duoną ir pyragaičius.
Specialius Tortus Vestuvėms.
Gimimo Dienos Sukaktuvėms.
Valandos Sekmadieniais:
6-10:30 A. M.; 4-6:30 P. M.

CREMO ALE

Padarytas Tam,
Kad Patenkinus Visus!

Atėję į tavernus ar restoranus visuomet pasykyte CREMO ALE, kuris yra padarytas iš geriausių miežių ir tinkamai įsėdintas.

CREMO galite gauti iš krano ir buteliuose.

Kartą jo paragavę — visuomet norėsite!

Cremo Brewing Co.

BELDEN ST. NEW BRITAIN, CONN.
TEL. NEW BRITAIN, 3700.

NAUJA KLASĖ

Girdėjau, kad spalio 18 d. mūsų parapijoje prasidės pilietybės pamokos tiems, kurie nori tapti Amerikos piliečiais. Visi tie, kurie dar nesate piliečiais, pasi-naudokite proga.

PAMALDOS

Per visą šį spalio mėnesį, kas trečiadienį ir penktadienį mūsų bažnytelėje yra laikomos Rožančiaus pamaldos. Didelį įspūdį daro skaitlinga minia, kuri renkasi savo dangiškąją Motiną pagerbti ir jos malonių prašyti.

NAUJI ĮSTATAI

Mūsų parapijos nuosavybėje tarp Seselių viešųjų stebina. Užsibrėžtas lėbano tikslas atsiekti \$1,000 tapo įvykintas. Ar tikėsite, ar ne, bet šimet parapija sumušė visu 27 metų parapijos gyvavimo bazaro rekordus. Gryno pelno liko \$1,100. Todėl, valio Rockfordiečiai! Tikrai pradėsime skolą mažinti. Šią savaitę klebonas apmoka \$200 skolos, kurios iki šiol nieks nepajėgė padaryti. Visa tai reiškia parapija progresuoja.

'Norge' šaldytuvus, kuri dovanavo Liet. Demokratų klubas teko p. Onai Škiemienėi.

Visi legalūs dokumentai jau prisiųsti. Visą šį su-maningą darbą pats klebonas vedė su pagalba vietinio vyskupo Jo Malonybės E. Hoban.

Mėlynakė.

WORCESTER, MASS.

AUŠROS VARTŲ PAR.

Sekmadienį, spalio 10, parapijos choras, vadovaujant gabiam pirmininkui J. Marcinkui, laikė savo mėnesinį susirinkimą tuoj po sumos. Tarp daug naudingų nutarimų, buvo priimtas pakvietimas iš Cambridge parap. choro dalyvauti ju pramogoj. Tad choras žada automobiliais važiuoti Cambridge "good timui".

Parapijos choras, vadovaujant muz. J. Čižauskui, sparčiai rengiasi orie 40 val. atlaidu. Mokosi naujas mišias, mišparus ir t. p. Kas savaitę prisirašo naujų narių; jų skaičius jau dabar siekia 87. Choras mokinasi opere-

tę ir gražių dainų savo vakarui, kuris įvyks sekmadienį, lapkr. 21 d.

Šiomis dienomis mažai ką girdėsi, apart džiaugsmo ir malonių išsireiški-mų apie būvusį Čižauskų koncertą ir "Dzimdzių" vakarą, į kuri buvo atsi-lankę gausi minia žmonių ne tik Worcesteriečių, bet ir iš apylinkės kolonijų. Visi klausinėja, kada vėl bus panašus rengimas.

Pastaromis dienomis pas muzikus Čižauskus buvo atsilankę mūsų. A. Grigoraitis iš Pennsylvanijos ir muz. Stačiokas iš Athol, Mass. Kelioms dienoms ankščiau buvo iš Phila, Pa. p. Simonas Kvietkus.

Moterų Sąjungos 69 kp rengia metinį Halloween Whist party. Visos narės turėtų būtinai atsilankyti į metinį rengimą, kuris įvyks spalio 21 dieną, Aušros Vartų parapijos svetainėje. Kviečiame visus Aušros Vartų parapijiečius ir iš kitur atsilankyti į šį mūsų rengimą. Bus geri muzikantai, galėsime linksmai pasišokti; sus prizaiz kortuotojams, ir bus skanių valgių ir gėrimų. Atsilankę būsite patenkinti. Kviečia

Valdyba ir Komisija.

DETROIT, MICH.

Iš Lietuvos Dukterų Mėnesinio Susirinkimo

Lietuvos Dukteris šioj kolonijoje labai gražiai darbuojasi ir turi daug narių ir veikėjų, kurios daug pasidarbuoja parapijai. Vienbalsiai nutarė prisidėti prie parapijos bazaro, kuris įvyks lapkričio 13 d. Į komisiją aosiemė pasidarbuoti Aukštakalnenė, Kazlauskienė ir visos ketino padėti kiek kuri galės darbu ir aukomis. Taipgi nutarta surengti metinį vakarą tuoj po Naujų Metų. Į komisiją apsiemė pirm. O. Bandzienė ir šalaševičienė, nes dukteris kaip rengia vakarus visuomet turi geras pasekmes. Tikimės, kad ir tas vakaras bus žingeidus ir sutrauks publikos nemažai.

Moterų Sąjungos 54 kp. mėnesiniame susirinkime nutarė prisidėti prie bazaro, kuris įvyks lapkričio 13 d. Į komisiją apsiemė J. Šimulienė, M. Valatkevičienė, P. Benaitė ir A. Lakonienė. Taipgi nutarė surengti gražų vakarą. Į komisiją apsiemė šios: Centro pirm. E. Paurazienė, M. Aukščiūnienė, kuopos pirm. O. Kratavičienė ir J. H. Medinienė.

Sunkiai serga rašytoja Ona Pucetaitė. Po sunkios operacijos turės išgulėti visą mėnesį namie. Bet gero gydytojo J. Jonikaitio priežiūroje ligonė eina geryn. Linkime greitai pasveikti ir toliau darbuotis.

J. H. M.

Spalio 10 d. 3 val iš. ryto mirė kun. M. Daumanto motina. Iš priežasties staugios mirties, a. a. Uršulės Daumantienės, Girardville Pa., klebonui kunigui M. Daumantui ir visai giminei reiškiamie giliausią užuojautą.

Juozas ir Julia Mediniai.

CHICAGO, ILL.

VAIŠES PAS PP. BAUBKUS

Pas plačiai žinomus biznierių, pp. Baubkus, kurie užlaiko gasoline service station prie 70-tos ir Western Ave., spalio 7 d., buvo surengtos turtingos vaišės jų gražiame būte.

Mat, pp. Baubkų dukrelė, Dolores ir sūnus, Danielius, priėmė Sutvirtinimo Sakramentą, Šv. Ritos bažnyčioje, kurioje dalyvavo Vyskupas Shield, daug svečių kunigų, ir tarpe jų buvo kleb. kun. A. Baltutis. Kūmai vaikuiams buvo p-lė Ieva Lukošaitė ir Northwestern Universiteto studentas a. Edw. Krikščiuonas.

Po mišparų, pp. Baubkai pasikvietė keletą savo draugų, giminių ir pažįstamų vakarinei p. Baubkienė svečius maloniai priėmė. Pasistiprinus gardžiais valgiais, sudėta vaikams nuosirdūs linkėjimai gražiai katalikiškai augti.

pp. Baubkai yra pavyzdingi lietuviai ir kilnių darbų rėmėjai. Biznyje jų kostumerių skaičius nuolat daugėja, nes žmonės nuo seniai žino p. Baubkaus malonų patarnavimą.

Rap.

PHILADELPHIA, PA.

"TAUTŲ PARADOS" ATGARSIAI

Po įvykio "Tautų Parados" mūsų mieste, tuli laisvų pažūrų mūsų viengėnčiai tiesiog nebežino ką daryti iš pavydo, kad ne jie, o katalikai lietuviai prisidėjo prie to Amerikos svarbaus istorinio įvykio. Ir liežuviais, kaip žydų botagais, plaka — apkalbinėja jie ruošėjus tos parados lietuviško skyriaus ir per savo spaudą. Girdi, buvo viskas negerai, netaktiškai ir tas neiškęs lietuvių vardo. Išrūdo taip, kaip tas šuo, kuris ir pats negrauzia kaulo ir kitam neduoda graužti. Jei jie norėjo, kad būtų viskas kuogeriausiai, tai kodėl neprisidėjo prie to dalyko, jog p. Kazys Žadeika daugeliu asmeniškai kvietė, kad jie malonėtų prisidėti prie to; o p. Juozas Kavaliauskas net du kart per radio visus kvietė dalyvauti toje paradoje. Kur jie buvo tada? Užpėkkyj!... Tai kam dabar vambrija, kas nereikalinga. Neprisidėjo, tai ir turi tylėti, kad kreditas už suruošimą to parado priklausio ne jiems, bet katalikams; o ypač kun. J. Čepukaičiui, p. K. Žadeikai, p. Antanui Dziukui ir p. J. Kavaliauskui. O kas link to, kad anglų vietinė spauda apie lietuvių dalyvumą toje paradoje nieko nepaminėjo, tai nėra ką ir kalbėti, nes paradoje dalyvavo virš dvidešimt tautų, o buvo paminėta tik apie šešias. Paminėta tik tos kurių vada pasirūpino apie tai, nes visur ar tai pinigais, ar pažintis, arba net ir prašimas daug, daug ką reiškia.

NAUJOS RŪŠIES "LIETUVIAI"

Pas mus — Philadelphiaje atsirado naujos rūšies "lietuviai" — jie gė-

dinas tikros lietuviybės, tai dėl to save ir pavadino: American Lithuanian Community. Vilniuje, net ir Nepriklausomoje Lietuvoje turime tokių tautiečių, kurie save (net oficialiai pasuose) vadina: "Lietuviais, lenkiškai kalbančiais". Tai dabar, kaip paaiškėja, turėsime ir tokius viengėnčius, kurie save vadina: "Lietuviais, angliškai kalbančiais". Bet rasi, ar jie kartais "angliškai" kalbėdami nesako vieton — Point-breeze — "Bambryzas?" Žingeiduolys.

Spalio 3 d., Šv. Kazimiero parapijos Sodalietės surengė kortų ir bunco party, mokyklos svetainėje. Atsilankė daug parapijiečių paremti Sodalietės, kurios daug pasidarbuoja parapijos naudai.

Labai gerai žinomas orkestras grojo šokiams. Buvo skanių valgių ir gėrimų.

Jūs, kurie neatsilankėte, nenusiminkite, nes bus proga praleisti linksmai vakarą Šv. Vardo Jaunimo draugijos maskaradų baliu, spalio 31 d., mokyklos svetainėje. Gros Jono Bulovo orkestras.

Tie žmonės, kurie turi silpną širdį, patariu neat-silankyti, nes visi, kurie atsilankys į šį balių bus apsirengę įvairiais, širdi veriančiais kostiumais.

Dovanos bus išdalintos tiems, kurie atvyks su gražiausiu, juokingiausiu, originaliausiu kostumu.

S. Sakorub.

MASKARADU BALIUS IR ŠOKIAI

Sekmadienį, spalio 31 d., Šv. Vardo Jaunuolių draugija rengia nepaprastai gražų maskaradu balių su šokiais, Šv. Kazimiero parap. svetainėje. Prasi-dės 7-tą val. vakare. Gros Jono Bulovo orkestras. Bus užkandžių ir gėrimų. Bus išdalintos 5-kios dovanos pinigais: pirma dovana — \$25.00, antra \$10.00, ir tris po \$5.00. Viso \$50.00. Apart to, dar bus duodamos 3 atskiros dovanos, už gražiausį, juokingiausį ir originaliausį apsirengimą tame vakare. Ypač senesnieji prašomi ateiti ir pamatyti savo ir kitų lietuvių vaikų, jaunuolių-les, kaip nepaprastai gražiai bus pasirengę.

Pelnas to vakaro skiriamas išigijimui įrankių ir uniformų dėl tveriamojo jaunuolių Basket Ball, Šv. Kazimiero parapijoje. Šioje seniausiojo lietuvių parapijoje yra labai daug sveiko, stipraus ir gausaus jaunimo. Bet vis nebuvo progos sporto srityje pasirodyti, vien dėl finansų stokos. Dabar kai Šv. Vardo draugijos senieji nariai pritarė (duok Dieve jiems sveikatą), ir pavilgo draugijos jaunuoliams organizuotis ir veikti sporto srityje, tai jaunuoliai, save pasivadinę "Holy Name (Lithuanian) Juniors", šoko prie darbo. Tuo tai reikalu būtinai visi atsilankykime į virš-minėtą jaunuolių gražiai rengiamą maskaradu balių ir šokius, šio mėn. 31 dieną.

P. B.

Profesionalai, biznierių, pramonin-kai, kurie skelbia "Darbininke" tikrai verti skaitytų paramos. Visi skelbkitės "Darbininke".

KUN. A. DRAZDŽIO MISIJŲ KELIONĖ

1. Spalio mėn. 14—20 d. 16 Chandler Ave., Wilkes-Barre, Pa.
2. Spalio 24 — lapkričio 3 d. 220 W. 8-th St., Kewanee, Ill.
3. Lapkričio 4 — 10 d. 502 W. Main St., Westville, Ill.
4. Lapkričio 21 — 28 d. 258 E. 14-th St. Chicago, Heights, Ill.
5. Lapkr. 29 — gruodžio 5 d. 717 — 18-th St. Chicago, Ill.
6. Gruodžio 6 — 12 d., 12259 Emerald Ave., Chicago, Ill.
7. Gruodžio 13 — 19 d., 703 E. Main St., West Frankfort, Ill.
8. Gruodžio 20 — 30 d., 3905 First St. East Chicago (Indiana Harbor).
9. Sausio 2 — 16 d., 114 W. Saratoga St., Baltimore, Md.
10. Sausio 30 d. — vasario 13 d., 320 Spruce St., Minersville, Pa.
11. Kovo 2 — 13 d., 5 Highfield Rd., Worcester, Mass.
12. Kovo 14 — 20 d. 220 Riplev pl., Elizabeth, N. J.
13. Kovo 21 — 27 d., 105 Main St., Athol, Mass.
14. Kovo 28 d. — balan-

džio 3 d. 337 Woodward St., Jersey City, N. J.

15. Balandžio 4—10 d., 114 Spring Garden St., Easton, Pa.
16. Balandžio 11 —18 d., 1529 Metropolitan St., Pittsburgh, Pa.
17. Gegužės 8—15 d. Mc. Adoo, Pa.
18. Gegužės 16—29 d. 614 W. Mahanoy Ave., Mahanoy City, Pa.
19. Birželio 3 — 13 d., 259 N. 5-th St. Brooklyn, N. Y.

Atlyginimas už misijų darbą ir aukos skiriamos statomai Lietuvoje, Vytenuose Saleziečių misijų įstaigai.

Pranešama, kad Lietuvos Saleziečių misijonierius kun. A. Drazdys baigęs šią misijų kelionę grįžta į Lietuvą.

EDW. V. WARABOW

(WRUBLJASKAS)
LIETUVIS GRABORIUS IR
BALSAMUOTOJAS
1000 Washington St.
NORWOOD, MASS.
TEL. Norwood 1503
Montello Office:
10 Intervale St.
TEL. Braekton 2005

KOLEGIJOS RĖMĖJŲ SEIMAS

Kaip kiekvienais metais, taip ir šimet šaukiamas Marianopolio Kolegijos Rėmėjų seimas, kuris įvyks kolegijos rūmuose spalio mėnesio 31 dieną — Rėmėjų metinėje šventėje — Kristaus Karaliaus dienoje, paskutiniame spalio mėnesio sekmadienyje.

Seimas prasidės 10 valandą ryte iškilmingomis šv. mišiomis ir pamokslu. Posėdžiai įvyks kolegijoje auditorijoje 2 valandą po pietų. Seimas baigsis švenčiausio palaiminimu.

Nuosirdžiai kviečiu visus kilniuosius Kolegijos Rėmėjus, kuriems rūpi mūsų tautos švietimo reikalai, kuriems rūpi mūsų lietuvių katalikų jaunimas ir jojo ateitis, skaitlingai dalyvauti šiame seime. Rėmėjų skyriai iš anksto privalo padaryti priešseiminis susirinkimus, išrinkti seimui atstovus ir nuskirti, su lig savo išgalia, finansinę kolegijai paramą.

Seime gali dalyvauti kiekvienas, kuriam Marianopolio Kolegijos darbas yra arti širdies.

Kun. Jonas Vaitekūnas,
Kolegijos Rėmėjų Pirmininkas.

YES! \$45.95 NOW
BUYS TELEDIAL
AUTOMATIC TUNING

SEE THIS SENSATIONAL RADIO
VALUE TODAY!

- Never such a low price for true "Teledial" Automatic tuning.
- Tunes 10 stations in 10 seconds; station buttons can be changed at will!
- Gets American, foreign, police, amateur and aviation broadcasts.
- New Banjo-type cabinet design in rich, beautifully matched, plain and fancy grain walnut.
- Five powerful tubes.
- Three position tone control.

Grano short wave antenna \$5 additional.

NEW
Grunow
FOR 1938

EASY TERMS
PLENTY OF TIME
TO PAY!

UNION ELECTRICAL SUPPLY CO. INC.

92 HIGH STREET, BOSTON, MASS.

SAMUEL KAUFMAN, Prez. ir Kasininkas
Telefonas Liberty 2337

Minint 150 Metų Jungtinių Valstybių Konstitucijos Sukaktį "DARBININKO" Metinis

BALIUS ir ŠOKIAI

Šeštadienį, Lapkričio-November

1937

Elks Ballroom, 8 Magazine St. Cambridge, Mass.

GROS AL STEVENS' ORKESTRAS. Skanus Valgiai ir Gėrimai, Ceremonijos, Paštas, Rinkimas Baliaus Karalaitės ir Karalaičio. Įteikimas I. J. Fox Sidabrinės Lapės Apykaklės, Kuri Buvo Dovanota per B. Koraitį.

Visus Nuoširdžiai Kviečia Rengimo KOMISIJA

IVAIRENYBĖS

KADA MIEGAS YRA GERAS IR SVEIKIAUSIAS

Daugelis tyrinėtojų nurodo, kad gulint ant nugaros geriausiai pasiilsis visa raumenų sistema, užtat yra visos palankios sąlygos nemaloniam knarkimui ir gerklės džiuvimui. Dėl tos priežasties geriausia pratintis gulėti ant dešiniojo šono. Tai palengvina virškinamojo aparato darbą, nes kepenims neduoda slėgti virškinamųjų organus.

Reikia taip pat, nors atrodą gana keista, kreipti dėmesį ir į visą kūno orientaciją. Krūpščiais savo tyrimais dr. Regenaultas yra priėjęs prie išvados, kad geriausias yra miegas gulint galva į šiaurę, blogiausias, kai galva padėta į vakarus. Matyti, čia reikšmės turi žemės sukimosi, kurio įtakoje gaunamas vienoks arba kitoks kraujo pasiskirstymas organizme. Perdidelis kraujo spaudimas į galvą (gulint galva į vakarus) erzina nervų sistemą, perdidelis spaudimas į galūnes (gulint į rytus) apsunkina širdies darbą. Iš to lengva suprasti, kad padėtis išilgai žemės meridianų yra patogiausia geram miegui. Šalia to, galimas daiktas, turi įtakos ir žemės magnetinis laukas bei magnetinių polių padėtis.

LEDAS VARYS MOTORUS

Ledą daugiausiai vartoją šaldyti produktams Indijoje dėl karšto klimato ledą vartoja lėktuvų motorams aušinti, o Amerikoje ledą deda į gilio rutulių centrus, tačiau pastaruoju laiku ledą jau pradeda pritaikinti ir technikos srityje. Vokiečiai jau išrado, kad ledas tinka ir motorams varyti. Bandymai jau davė gerų rezultatų. Motorai yra visai bebalisiai ir duoda didesnę arklio jėgų skaičių, negu kiti kitu kuruvaromi motorai. Ledo ga-

lingumas eina iš to, kad kai tirpsta, tai iš jo išgaruoja didelis procentas dujų, kurios sudaro pakankamą spaudimą motorą varyti. Šiuo metu Vokietijoje eksperimentuojama smarkių tempų, nes jeigu bus galima ledą plačiai vartoti industrijoje, tai smarkiai sumažėtų kasmetinis Vokietijos anglies bei kito kuro importas. XX.

NETIKRI DANTYS 3000 METŲ SENUMO

Netoli Aschaffenburg, Vokietijoje, senieji kasinėjant seną istorinį kapą atrastas būdingas ir didelis istorinės vertės radinys. Tai buvo septyni iš bronzos pagaminti dantų vainikėliai ir keletą įvairių dantų gydymo reikmenų bei manikiuros įrankių. Tame pat kape rasta keletas įvairaus didumo atsarginių dantų dalių. Minėtas radinys pašalinio abejojimą, kad 1200 — 500 prieš Kristų žmonių nusimanė apie dantų gydymo techniką ir buvo gydymo reikalingi. Tie trys tūkstančiai metų praejo ant šių techniškai padirbtų dantų nepalikdami jokių gedimo pėdsakų. Taigi jau anuo laiku žinota kas yra plombos ir netikri dantys. Kaip iš radinio sprendžiama ir manikiuros menas ano meto moterims nebuvo jokia paslaptis. Aschaffenburg iškasenos patalpintos tėviškos muziejuje.

VAŽIUOKITE

LIETUVON
Per
DARBININKO
LAIVAKORCIŲ

366 W. BROADWAY, 70 BOSTON MASS.
TEL. JOBBOTON 2680.

BUVĘS GUBERNATORIUS JAMES M. CURLEY KANDIDATAS Į MAJORUS

Spalio 16 d. Southbostoniečiai turėjo vieną didžiausių demonstracijų, kada buvęs gubernatorius James M. Curley atvyko į Municipal salę. Mr. James M. Curley tą vakarą štai ką pareiškė: "Kiekvienoje Bostono dalyje yra pastatyti paminklai, kurie yra daug kainavę ir neneša žmonių jokios naudos. Tas reiškią, kad dabartinė miesto valdyba neturi supratimo kur ir kam leidžia pinigų. Šis dabartinės valdžios trukumas yra matomas So. Bostone. Namai apieisti, sulūžę, budinkai pūva, o kiti visai nugarauti ir niekas jų atstatymu nesirūpina. Čia pasireiškia du trūkumai: pirmas — bedarbė ir antras — neišgalėjimas sumokėti aukštai iškeltų taksų.

The Boston Municipal Research Bureau, spalio 13 d. pareiškė, kad taksų rata būtų buvę \$40. bėgyje 3 metų, jei miesto valdyba būtų neužtraukusi paskolos padengimui milžiniškų išlaidų, kurios yra išleidžiamos įvairiems administracijos reikalams. Dabar taksų įkainuota nuo \$1000.00 — \$38.70. Jei toji pinigų suma, kuri buvo bėgyje 3 metų pasiskolinta \$11,000,000 kiekvieną metą, būtų iškaityta į taksų ratą, taksai būtų pakilę \$6.60 arba \$44.30 už \$1000. Jei nebus imtasi tuojau griežtų priemonių išlaidas sumažinti, miestai atsidsis į keblia finansinę padėtį.

Penkių metų bėgyje miesto valdyba — Tax Appeal Board, yra sumazinus taksus turto liams \$350,000,000, o ta suma privertė mokėti neturtėliams, kurie turi menkas bakūteles. Tai yra faktas, nes per pastaruosius keturis metus 10 tūkstančių nuosavybių buvo parduota už neužmokėjimo taksų, ir dar 18 šimtų bylų yra teismuose.

Už namu savininkų nuostolius reikia kaltinti apsilėidimą arba nesąžiningumą dabartinės administracijos. Taksai, kurie buvo sumažinti turtingiems namų savininkams, būtų užlaikę pavargėlius per šistus metus.

1930 m. viešųjų mokyklų užlėkymas kainavo \$21,000,000, 1933 m. nepalaidžiant darbininkų nei mokytojų ir nesumažinant jiems algų, aš per 4 metus sumažinau išlaidas virš \$6,000,000.

1930 m. užlaikymas Public Works Departmentui kaštavo \$9,000,000, o 1933 m. nepalaidžiant nei vieno darbininko ir nesumažinant jiems algų, kainavo tik \$6,000,000. Panašius sumažinimai buvo padaryti visuose

miesto departamentuose. Balsuoti už nepatyrusius kandidatus, tai reiškia tą patį, kad pritarti ir tolimesniams pinigų be reikalo eikvojimui.

Užsibaigus P. W. A. darbams, bus paleista iš darbo 1,250,000 darbininkų, kurių užlaikymas puls ant miesto valdybų pečių. Kiti miestai tą našta ir galės pakelti, bet finansinis krizis, kuris dabar randasi Bostono miesto valdžioje, reikalauja turėti majorą, kuris turi patyrimą ir kuris galėtų tą sunkią našta pakelti tai yra James M. Curley.

Man, ir kaip kiekvienam plačiai galvojančiam piliečiui yra nuostabu pažvelgti į brangią Bostono nuosavybę — Maudynių Pležą kaip ji yra nesvietiškai apiešta. — Aliejus yra puščiūnams į vandenį, stiklai ir visokios sąlavos metamos ant pležų smilčių nuo vieno iki kito galo Strandway. Tas yra pavojinga žmogaus sveikatai ir visokiam parankumui.

As turiu pasididžiuoti, kad mano pastangomis šios maudyklės buvo pastatytos dēli biednuomenės, kuri neturi lėšų atostogoms leis kalnuose ar kitose ištaigingose vietose. Turiu pažymėti, kad šios milžiniškos maudynės buvo pastatytos Bostono pajūryje mano pastangomis ir mano sumanymu, kad duoti Bostono žmonėms vasaros metu poilsį.

Mano yra vienatinis troškimas, tai sumažinti skurdą, atgaivinti industriją, padidinti darbus, kad kiekvienas pilietis ir pilietė dirbtų ir kad jiems nereikėtų su nerūsa eiti ieškoti miesto pašalpos. As esu užsibrėžęs įtaisyti pavojingose skersgatvėse trafikams lempas. Dabar dēlei ju stokos yra netenkama daug gyvybių ir liekama nemažai invalidų.

1916 m. man valdant Bostoną, didžiosios industriju kompanijos kaip tai: Walworth Manufacturing Co., King Terminal ir daugelis kitu buvo pasirengusios iš So. Bostono išsikelti į kitus miestus dēli stokos parankaus joms gelžkelio. Pamatę šį didelį pavojų netekti mūsų miesto piliečiams darbų, savo pastangomis įvedžiau geležkelį, kuris sulaukė jų išsikraustymą.

Kad pagražinus So. Bostoną, aš įtaisiau "WHITE WAY" lempas ant Broadway, pastačiau pležą, kuris kaštavo 2,500,000 dolerių. Reikia pasididžiuoti, kad So. Bostono pležas yra vienas puikiausių pasaulyje.

Brighams ligoninės vyriausieji gydytojai yra pareiškę, kad So. Bostono Pležas, tai sveikatos šaltinis. Jie siūnia savo pacientams, sergančius reumatizmu ir artritu į I. St. solarium — po saulės dangčių, kuris randasi vyru škyriuje. Nesudarytų didelių išlaidų tokia įstaiga padaryti moterims ir merginoms ir tas turėtų būti atlikta be jokio atidėliojimo. Kadangi visas pamatys Strandway mano laikas buvo puikiau-

siai įrengtas — ištaisytas, tai ir federalė valdžia pasirinko ten naujų namų statymą. Pirmiau toje vietoje žemės vertė buvo 10c. už pėdą, o dabar pakilo iki 70c. už pėdą.

As turiu gili supratimą ir pažinimą kas yra reikalinga South Bostono piliečiams, taigai aš įvertinu jų didelį manimį pasitikėjimą, kurie mane praieityje labai rėmė. Pasitikiu, kad jie įvertins mano praieities nuveiktus jų gerovei darbus ir atėjus rinkimų dienai, visi kaip vienas atiduos savo balsus už JAMES M. CURLEY'.

(Pol. adv.)

PAIEŠKOMI:

1. ADOMAITIENĖ, Adelė, gyvenanti New Yorke.
2. ADOMAITIS, Jonas, gimęs Palaimiškių k., Pasvytino v., Šiaulių apskr., prieš Did. Karą gyvenęs Pittsburgh, Pa.
3. ATKOCIŪNAS, Juozas ir Brigita PAULAUŠKAITĖ - PELACKIENE, iki Didžiojo Karo, gyvenę Steger mieste, Illinois valst.
4. BIELSKUS, Tomas, dar pernai gyvenęs adresu 876 Hart St., Brooklyn, N. Y.
5. BIRSTONAS, Vincas, kilęs iš Graubalkos k. Gražiškių v., Marijampolės apskr., iki 1928 gyvenęs 1535 Wood St., Philadelphia, Pa.
6. BUNEVIČIUS, Mikas, gyvenęs Brooklyn, N. Y.
7. DAILYDIENĖ - RAMAUSKAITE, Emilija, gimusi 1909 m. Philadelphia, Pa., paskutinis adresas: 211 E. 81st St., New York, N. Y.
8. IVANAUSKAS, Adomas, paskutiniu laiku gyvenęs Sheandoah, Pa.
9. JANKEVIČIUS, Povilas, gyvenęs Elizabeth Port, N. J.
10. KARALIŪNAS, Juozas, turįs apie 50 mt. iki 1932 m. tarnavęs J.A.V. kariuomenėje.
11. KERZA, Jonas.
12. KLYSČIŪNAS, Antanas, gyvenęs New Yorko apylinkėje.
13. KUČINSKIENĖ - JALUŠAUSKAITĖ, Anelė, 1910 mt. gyvenusi Ellsworth mieste.
14. LAZDAUSKAS, Kazys, kilęs iš Vadžgirio, Raseinių apskr., gyvenęs Čikagos apylinkėje.
15. LEVUŠKA, Kostas, kilęs iš Spiegių k., Pandėlio v., Rokiškio apskr., Amerikon išvyko 1910—11 met., gyvenęs New Yorke.
16. LIUPNICKAS, Pranciškus, iš Trakų apskr., gyvenęs Lowell, Mass.
17. LUKAUSKAS, Teofilus, s. Stasio, išvyko iš Navesodų k., Liubavo v., Marijampolės apskr., prieš Did. Karą, dirbęs anglų kasyklose.
18. LUKSIENĖ - SAUSANA-VIČIUTĖ, Katrė, kilusi iš Jėzuo v., Alytaus apskr., paskutiniu laiku gyvenusi New Yorke.
19. MANKAUSKAS, Kazys, taigai pasivadinęs Joseph Spokie ir Chas. McClusky, prieš Did. Karą gyvenęs Pittsburgh, Pa.
20. MATUKAITIS, Kostantas,

kilęs iš Eiglabalio k., Kalvarijos v., Marijampolės apskr.

21. NARBUTAS, Kazys, prieš 6 metus gyvenęs apie Biddeford, Maine.

22. PETRAŠIUS, Silvestras, apie 69 mt. amžiaus, prieš karą gyvenęs Kenosha, Wis.

23. PETKEVIČIENĖ - DRAGVAITĖ, Antanina, prieš 7 metus gyvenusi Brooklyn, N. Y.

24. RATKEVIČIUS, Antanas, gyvenęs New Hyde Park, L. I., N. Y.

25. RAZEVIČIUS, Vladas, gyvenęs Newark, N. J., vėliau Boston, Mass.

26. STASKEVIČIUS, Jonas, pasivadinęs John Stenhan, iki 1922 metų gyvenęs Tamaqua, Pa.

27. STIRBYS, William, kilęs iš Pajūrio par., Tauragės apskr., iki 1923 m. gyvenęs Bronx, N. Y.

28. TAMOSIŪNAS, Antanas, 1904 mt. išvažiavęs iš Lietuvos ir apsigyvenęs New Yorke.

29. TOMKEVIČIUS, Mykolas, kilęs iš Kovarsko v., Ukmergės apskr., 1907 m. gyvenęs Staughton, Mass., vėliau Racine, Wis.

30. TAMOSIŪNAITĖ, Ona (Anna Tamus) 1933 mt. gyvenusi New York, N. Y.

31. URBONIENĖ, Barbora, gyvenanti Worcester, Mass.

32. URBONIENĖ - DRAGVAITĖ, Levuse, prieš 7 mt. gyvenusi Brooklyn, N. Y.

33. VELYKIS, Stasys, paskutiniu laiku gyvenęs Philadelphia, Pa.

34. VENČKUS, Juozas, gyvenęs Mt. Carmel, Pa. arba Petras BURBAS, gyv. Summerlee, W. Va., kuris jį pažino.

35. ŽEIMYS, Povilas, s. Igno, pasivadinęs Paul Sheimys, atvažiavęs Amerikon 1915 m. ir tarnavęs ant laivų.

36. ŽEMANTAUSKAITĖ, Petronelė, apie 1911—12 m. gyvenusi Worcester, Mass.

37. ZULUMSKIS, Stasys, kilęs iš Girelės vien., Ramygalos val., Panevėžio apskr., paskutiniu laiku gyvenęs Hazelton, Pa.

38. NARBUTAS, Antanas, iš Papilės vals., Telsių apskr. atvykęs Amerikon apie 1912—13 mt.

39. MILEVIČIENĖ - JANUSKAITE, Veruse (Miller), gyvenanti Ellsworth m.

40. GRIGSTAS, Jonas, s. Prano, kilęs iš Gargždų m. prieš karą gyvenęs Bayonne, N. J.

41. BINKOKAS, Kostantas, 1910 m. iš Vilkaviškio atvykęs New Yorkan.

42. ZALECKIS, Antanas, s. Simono, kilęs iš Raseinių apskr., Konsulatas turi savo žinioje jam priklausomą dalį iš dėdės palikimo. Atsiliepiant prašoma suteikti motinos vardą ir gimimo datą bei vietą.

43. GUOŽIUNAITE, Veronika, dukrė Jurgio, kilusi iš Raseinių apskr. Konsulatas turi savo žinioje jai priklausomą dalį iš dėdės palikimo. Suteikti motinos vardą ir gimimo vietą bei datą.

44. ARTZOFF, ar ORTZOFF, John, tikroji pavardė buvo Buzauskas, mirė 1934 m. rugp. mėnesio 13 d. adresu 95 Monroe St., New York, N. Y. Velionis Amerikoje gyveno apie 37 mt., mirė

apie 58 m. amžiaus, gyveno su jau mirusiu Kečioriu ar Kacioriu. Velionis buvo kilęs iš Telsių, Raseinių, ar Panevėžio apskr.; tėvo vardas Pranas, motinos vardas nežinomas. Žinantieji apie velionį ar jo kilimo vietą prašomi pranešti Konsulatui.

45. GITMORAS, GATAMORAS, Pranas, gvy. Bostone, miręs karo lauke. Gimimo vieta pažymėta "Madiagi Russia"; gali būti Nedzingė, Medingėnai, Madėkiai ar tam panaši vieta; paliko savo 10,000 dol. karo apdraudą broliui James Gittmore. Velionies giminės arba pažįstami prašomi rašyti Konsulatui.

IESKOMIEJI arba apie juos žinantieji prašome atsileipti adresu:

Consulate General of Lithuania, 16 West 75th St., New York, N.Y.

'VYRAI BROLIAI'

Tatai yra visai nauju būdu parašyta maldaknygė. Sakau nauju būdu parašyta, nes čia —

Nauja, kad joje gražiai bei suprantamai aprašyti bažnytiniai metai ir svarbiausios bažnytinės apeigos;

Nauja, kad prieinamu būdu išaiškinti visi sakramentai, jų apeigos ir nurodyta, kaip su tikrąja pagarba ir rimtumu bei mandagumu sakramentus imti.

Nauja, kad labai suprantamai ir įdomiai nusakomi svarbiausi žmogaus gyvenimo klausimai; kiek jie liečia vyro pašaukimą ir pareigas; tai tam tikri apmąstymai, pusiau maldos, kurios labai vaizdžiai mums primins svarbiausius mūsų sielos reikalus ir gyvenimo atsakingumą;

Nauja, kad yra skyrus, paskirtas Vyrų Apaštalamumui, kur kiekvienas ras reikalingų patikimų ir bendras maldas prieš Komuniją ir po Komunijos.

Nauja, kad knyga išleista ant gražaus šilkinio popierio ir papuošta gražiomis iliustracijomis.

Pačios maldos parinktos su ypatingu rūpestingumu; jos apima visus kataliko vyro gyvenimo tikybinius reikalus; visos pamotės iš pačių šaltinių, aprūpintos at-laidais ir parašytos lengva, taisyklinga ir gražia mūsų kalba; kur reikia, pridėti lotyniški tekstai, bažnyčioje giedami.

Viską suėmus, VYRAI BROLIAI — naujausia ir geriausia maldaknygė; tai ne tik gražių rūpestingai parinktų maldų šaltinis, bet ir tikras kataliko vyro religinis vadovas. Ši knyga nusipelnė, kad kiekvienas katalikas vyras, prieš pirkdamas maldaknygę, pareikalautų ją parodyti. Nėra abejojimo, kad, je pamatęs kitos jau neims į rankas. Tad visose knygų parduotuvėse vyrai būtinai reikalaukite "VYRAI BROLIAI" maldaknygę.

Šią didžią vertingą maldaknygę galite užsisakyti "Darbininke" Jos kaina \$1.30.

Rytinių Valstybių Žinios

BROOKLYN, N. Y.

PRASTAS TAUTININKŲ DŽIAUGSMAS

Brooklyno Vienių ir jos pakalikai džiaugiasi susilaukę „gražios“ svetainės, naujo lietuvių „centro“ Brooklyne. Nors tas popierioje labai gražiai skamba, bet tikrenybėje, tai visai kas kita.

Būtų geriau jiems buvę, kad jie savo spaudoje to savo „centro“ nei neminėję, tai nors jiems tas būtų „sarmatos“ nepadarę, bet jiems savo „centrą“ paskelbus, negalima praleisti nepasakius visuo-menei, kas tas „centras“ yra.

Brooklyno laisvamanių, žinoma lietuvių, centras yra atvirai pasakius — saliuonas su prie jo esančia saliuke. Sakau saliuke, nes Brooklyne daug saliu-nų turi tokias, kuriose tel-pa apie pora šimtų žmo-nių. Bet, kad ta salė su-jungta su saliuonu, tai ji nustoja vertės ir negali vadinti tokiu „centru“ ne-tik iš moralio atžvilgio, bet ir patriotinio.

Tautiškas Susivienij-mas daug daugiau būtų pasitarnavęs brooklynie-čiams, jeigu jis būtų Su-sivienijimo namo, kur da-bar Vienių randasi, ant-rajų visą aukštą ištaisęs svetainei. Čia tai būtų svetainė — didžiausia vi-same Brooklyne, ne tik tarp lietuvių, bet ir sve-timtaučių tarpe. Gi dabar nėra ko džiaugtis su saliu-nine saliuke. Tokių saliu-kių, kaip sakiau, turime daug, kur susirinkus po-rai šimtų žmonių — pasi-daro ankšta. Tai tiek apie tai. Aš.

KIELA RENGIA SI SKRISTI

Neseniai Brooklyne bu-vo atvykęs iš Chicagos lakūnas Antanas Kiela. Iš jo pasakojimų patirta, kad jis kitą metą tikrai mano skristi į Lietuvą su savo sugalvotu nauju lėk-tuvu. Tik gaila, kad pats to skridimo autorius p. Kiela yra lėtaus būdo, ir

savo darbą lėtai stumia pirmyn. Bet jo darbas, nors ir pamažu stumiamas pirmyn, bet eina tikra va-ga ir gerai sugalvotais planais.

p. A. Kiela prašo praneš-ti tiems, kurie turi knygu-tes jo lėktuvo dovanų, kad jie praneštų jam, ką jie yra padarę su joms. Laiškus visi malonėkite rašyti Brooklyno adresu: A. Kiela, 231 Bedford A-ve., Brooklyn, N. Y.

Draugas.

NEWARK, N. J.

Newarko Lietuvių Salės
31 Metų Amžiaus
Vienos didžiausių lietu-

vių kolonijų Amerikoje į-staiga, lietuvių salė, 180 New York Ave., Newark, N. J., pačiam lietuvių cen-tre, susilaukė gražaus am-želio — 31 metų. Dėl to salės savininkai šv. Jur-gio Draugija rengia 31 metu sukakčiai paminėti milžinišką programą, va-karienę, kuri prasidės nuo 6-tos valandos vakare spa-lių 24 d. šiais metais ir šokių, kurie prasidės nuo 9-tos valandos vakare. Va-karienėje dalyvaus visi veiklieji mūsų darbinin-kai. Kiekvienas lietuvis nuoširdžiausiai kviečia-mas atvykti į taip svar-bias ir labai reikšmingas Newarko lietuvių salės su-kaktuves. Įžanga viskam vienas doleris, vien tik šokiams 35 centai.

J. Ponelis, Jr.,
Dr-jos Raštininkas.

GYDŪNAS

Vydūnas yra vienas iš į-žymiausių šių dienų lietu-vių rašytojų ir filosofų. Jis yra gimęs 1868 metais kovo 22 d. Jonačiūose prie Šišos, netoli Šilutės, Klaipėdos krašte. Vydūno tikroji pavardė yra Vilius Storosta. Vydūno tėvas buvo dvasininkas — pro-testantų priveris. Jis savo sūnui suteikė pirmąsias mokslo žinias.

Vydūnas iš pat mažens buvo linkęs prie muzikos ir gana anksti jos pradė-jo mokytis. Vidurini mok-slą Vydūnas ėjo Pilkalnė-jie ir Ragainėje. 1888 m. išlaikė mokytojo egzami-nus ir buvo paskirtas Kintų bažnytkaimio mo-kytoju. Dirbdamas moky-klėje pats toliau mokėsi ir studijavo. 1890 m. išlai-kė antruosius mokytojo egzaminus, o po metų Til-žės magistratas jį išrinko vidurinės berniukų moky-klos mokytoju. Tilžėje Vydūnas mokytojo darbą dirbo iki 1912 metų. Šis gražus ant Nemuno kraš-to miestelis Vydūnui labai patiko ir jis nuolatos pa-siliko gyventi Tilžėje. Čia jis ir dabar tebegyvena.

Mokydamas kitus ir nuolat susidurdamas su mokslo, Vydūnas suprato didelę mokslo reikšmę žmogaus gyvenime. Todėl jis pats nuolat daug mo-kėsi studijavo, daug įvai-rių knygų skaitė ir rašė. Vasaromis, kai mokiniai būdavo paleidžiami atos-tojų, jis lankydavo uni-versitetus. Jis studijavo Greifswaldo, Hallės, Leip-zigo ir Berlyno universite-tuose. Universitetuose jis domėjosi kalbų mokslu, visuotine literatūra, filoso-

fijos istorija, įvairiomis filosofijos šakomis, socio-logija ir kitais mokslais. Jis minėtus mokslus stu-dijavo ne dėl diplomo, bet tam, kad galėtų pilniau ir giliau pažinti Europos kultūrą. Jis savo studijo-mis daugiausia rinkosi tas mokslo šakas, kurios, jo manymu, galėtų suža-dinti geriausią tų laikų gyvenimo supratimą. Su-sikūrus nepriklausomai Lietuvai, Vydūnas kurį laiką mokė Telšių gimna-zijoje.

Vydūnas iš pat jaunys-tės buvo susipratęs ir karštai savo tautą mylės lietuvis. Jis labai anksti pradėjo dirbti tautinį dar-bą, žadinti vokiečių slopi-namą lietuvių tautinę są-monę. „Vaikas būdamas ir pastebėjęs, kaip doriš-kai silpninami yra lietu-viai vokiečių, kaip jiems apreiškiama panieka, pa-siryzau — sako Vydūnas — savo amžių tam skirti, kad lietuviai galėtų jaus-tis garbės vertais žmonė-mis“. Susipažinęs su aukš-taisiais mokslais, Vydū-nas įsitikinęs, kad tautiš-kumas yra glaudžiai susi-jęs su dorove, kad žmonės, pertraukdami ryšį su savo kilme, savo tėvais protė-viais, gadina savo dorovę ir intelektą, trūkdo savo dvasios — sielos tarpimą, praleidžia veltui savo am-žių. Todėl, pasak Vydūno, tik tasai galis būti švie-sus, doras, kilnus ir tau-rus, kuris atjaučia savo asmenyje savo tautos gy-vybę, kurs klausos savo tautos gyvenimo gaidos ir leidžia jai skambėti iš savo gyvenimo. Vydūnas lietuvių tautiškumą dau-giausia kėlė dainomis. Jis suorganizavo lietuvišką chorą, kuris savo giesmė-mis ir dainomis pajvainir-davo įvairias lietuvių iš-kilmes ir pramogas. Ilgai-niui iš Vydūno suorgani-zuotojo choro išaugo lietu-vių giedotojų draugija, kuri savo dainomis yra labai daug nuveikusi Ma-žojoje Lietuvoje. Vydūnas pats chorui dirigavo, pats jam komponuodavo giesmes ir dainas, kurių jis išleido kelius rinkinė-lius.

Lietuvių giedotojų drau-gija ruošdavo ne tik kon-certus, bet ir vaidinimus. Kadangi tiems vaidini-mams trūko tinkamų vei-kalų, tai Vydūnas pasiry-

VYDŪNAS, vienas iš žymiausių šių dienų lietuvių rašytojų ir filosofų.

žo jų parašyti. Pirmasis didesnis Vydūno veikalas, skirtas vaidinti buvo „Pa-siilgimas Veldėtojo“, kurį jis parašė 1898 m. Nuo to laiko Vydūnas beveik kiekvienais metais pa-rašydavo po vieną, o kar-tais ir po kėletą veikalų. Jis rašė dramas, mister-i-jas, tragedijas, komedijas, apysakaites, filosofijos veikalus, lietuvių kalbos vadovėlius, higienos ir so-cilogijos veikalus, leido jaunuomenėi skiriamus laikraščius.

Kitais metais sukaks 40 metų, kai Vydūnas pradė-jo rašyti. Per tą laiką jis yra išleides arti 100 įvai-rių veikalėlių. Iš tų veika-lų svarbesnieji bus šie: „Prabočių šešėliai“, „Am-žinoji ugnis“, „Mūsų lai-mėjimas“, „Jūrų varpai“, „Zvaigždžių takais“, „Li-ko bangos“, „Karalaitė“, „Pasaulio gaisras“ ir kt. Šie visi veikalai yra gro-žinės literatūros kūriniai. Iš Vydūno mokslo veika-lų paminėtini bent šie: „Mir-tis ir kas toliau“, „Slėpinin-goji žmogaus didybė“, „Vi-satos sąranga“, „Žmonijos keliai“, „Likimo kilmė“, „Apsišvietimas“, „Gimdy-mo slėpiniai“, „Mūsų užda-vinys“, „Tautos gyvata“, „Sveikata, jaunumas, gro-vybė“. Vydūnas savo gausin-

guose veikaluose svarsto visatos, žmonijos, tautos, ir paskiro žmogaus pa-grindinius buitines klau-simus, sprendžia žmogaus gyvenimo ir mirties, va-lios ir likimo, nykimo ir tobulėjimo problemas. Tie svarbūs mokslo ir žmo-gaus gyvenimo klausimai nagrinėjami ne tik tai Vydūno filosofiniuose veika-luose, bet taip pat ir jo dramatinuose kūriniuose. Jo filosofija ir dramatinė kūryba yra glaudžiai tarp savęs susijusios. Vydūno filosofija duoda jo kūry-bai ne tik taktą idėjų, bet taip pat ji turi lemiamos reikšmės jo stiliui, kuria-mojo žmogaus dvasinei kompleksijai ir, pagaliau, pačių kūrinių konstrukci-jai. Todėl norint gerai su-prasti Vydūno dramatinę kūrybą, pirmiausia reikia pažinti jo filosofiją.

Vydūno visuomeninis veikimas ir raštai mums rodo didelį jo susirūpini-mą mūsų tautinės kultū-ros augimu, didesniu mū-sų tautinės sąmonės švie-tėjimu. Jis savo raštuose rodo kaip lietuviams rei-kia gyventi, kad jie būtų stipri, galinga ir kultū-ringa tauta. Jis savo raš-tuose skelbia, kad tautos augimui ir tobulėjimui reikia viską akoti. Tsb.

Okupuotoje Lietuvoje

GARDINO APSKR.

Viečiūnai, Marcinkonių valšc. PAEMĖ KNYGAS. Rugsėjo mėn. 6 d. į Vie-ciūnus buvo atvykę iš Druskininkų policininkas Hutnikas ir kažkoks ki-tas, kurie pas vietos gy-ventojus Stasį ir Joną Balčiūsus darė kratas, kurių metu, pas Stasį Balčiū pa-ėmė šias knygas: 1) 'Viš-tų ūkis', 2) 'Vištų augini-mas ir jų priežiūra', 3) 'Triušų auginimas', 4) 'Kaip užsiauginti sodas', 5) 'Pelningo sodo įruošimas', 6) 'Kaip pasigamin-ti žalio pašaro', 7) 'Apie uogas', 8) 'Sveikata', 9) 'Negyvoji gamta', 10) 'I-

laisvė', 11) 'Viršinininkai', 12) 'Dramblis karys', 13) 'Šunadvokatis', 14) 'Doku-mentas', 15) 'Sesutė Rute-lė', 16) 'Vaikų žaidimai', 17) 'Šv. Pranciškaus Var-pelis', 18) 'Saulutės 2 egz.', 19) 'Žiburėlio' 9 egz. ir 20) 'Skautiškų dainų rin-tinėlis'. Be to, paėmė laišką ir ant lapelio parašyta Morzės abecelė. Iš Jono Balčiūsaus paėmė šias kny-gas: 1) 'Daržovių ir šak-niavaisių auginimas', 2) 'Medus sveikatos šaltinis', 3) 'Pelningo sodo įruošimas', 4) 'Kiaulių augini-mas', 5) 'Trebių daži-mas', 6) 'Laukuose ir pie-vose', 7) 'Mūsų Dirva', 8) 'Kelias į šviesą', 9) 'Pir-

mieji gamtos pasakoji-mai', 10) 'Lietuvių kalbos gramatika'.

Po kratų policininkai Stasiui ir Jonui Balčiūsus išakė rugsėjo 7 d. ateiti Druskininkų pol. poste-runkan. O patys nuvyko pas mokyklinio amžiaus (15 m.) vaiką Julijū Grau-žį, kurį ištardė. Tardydami klausinėjo, kas muša telefono izoliatorius, ar kas nemokina vaikų ką nors blogai kalbėti prieš valstybę, ar niekas nekal-ba vaikams, kad jų tėvynė Lietuva ir pan.

Šio mėn. 7 d. Stasys ir Jonas Balčiūsi Druskinin-kų pol. posterunkė buvo ištardyti. Ištardytieji pa-sakoja, kad jie buvo klau-sinėjami, iš kur jie gavo visas aukščiau išvardintas knygas, ką bendra turi su J. Kukauską, ar neateidi-nėja Viečiūnuose atstaty-tas Neravų mok. Jonas Mudėnas ir t.t. Be to, klausinėjo apie tariamąją vaikų organizaciją, kurią policininkai vadino Da-rius ir Girėno vardu.

Mat, dalykas toks. Pe-reitais metais Viečiūniš-kiai vaikai (nuo 12 iki 15 m. amž.) bendri pririnko grybų, pardavė ir už gau-tus pinigų nusirko sviedini, kuriuo dažnai pažaisdavo. Dabar gi visa tai vietos „durnakeouriai“ išpūtė ir sudarė „organi-zaciją“. Tardytieji sako, kad policininkai pas St. Balčiū klausė, kas ta or-ganizacija įkūrė, ar pri-klausė gimnazijos moki-nys Jonas Kukauskas ir liepė atiduoti šios organi-zacijos istatus ir narių sąrašą. Bet kadangi to-kios organizacijos nebuvo, tai ir jokių įstatų negalė-jo atiduoti.

LENKAI TEBESAUVIA-LIAUJA TIES ADMI-NISTRACIJOS LINIJA.

Kaip jau žinoma, nakti į rugpjūčio 23 dieną iš Galadusio ežero salės din-go Lietuvos ūkininku nu-šienautas šienas. Visos žymės rodė, kad šienas buvo nuneštas per salą ir laiveliais nuvežtas į lenkų pusę. Aišku, kad šitą va-gystę negalėjo nepastebė-ti lenkų sargybinių, o gal jie patys šieną ir pavogė. Tokį įtarimą galima jiems mesti, nes lenkų valdžios įstaigos tą šieno vagys-tį labai gina. Lenkų sargy-biniai per 80 metrų į mū-sų pusę perkėlė adminis-tracijos linijos gaires, kad atrodytų, jog šienas buvo neva lenkų pusėje. Ir kai mūsų policininkai liniją atitaisė, kai lenkų kareiv-čiai pagrobė mūsų polici-ninką Vladą Stankevičių, kaip dabar paaiškėjo po-licininkas Vl. Stankevi-čius tikrai buvo atiduotas lenkų teismui, kuris jį ir nuteisė kalėti iki spalio 2 d.; po to jis būsiąs grynin-tas Lietuvon. Lenkai ap-kaltinę mūsų policininką neva už administracijos linijos ženklų gadinimą ir perėjimą į lenkų pusę su ginklu. Tuo gi tarpu V. Stankevičius buvo pagrob-tas mūsų pusėje, taip kad lenkų kareiviai su gink-lais buvo perėję adminis-tracijos liniją. Tai toks lenkų teisingumas. O šie-no vagystę lenkai stengia-si jau užmiršti. Tsb.

LIETUVIŲ STUDEN-TAMS NELEISTA LIG-SIOLINĖ UNIFORMA

Prieš dešimtį metų Vil-niaus universiteto lietu-viai studentai pradėjo ne-šioti žalias kepuraites, ku-rios turėjo tautinių moti-vų juostelę, išsiūtus Lie-tuvių Studentų Sąjungos inicialus ir Gedimino stul-pus. Tokia uniforma buvo įvesta su universiteto ži-nia.

Universiteto studentų u-niformų patvirtinimo kompetencijai perėjus ad-ministracinės valdžios ži-nion, Liet. Stud. Sąjungos valdyba kreipėsi į Vil-niaus Vaivadijos įstaigą, prašydama, kad jos narių ligsiolinę kepuraičių for-mą ir toliau leistų varto-ti. Šiomis dienomis Liet. Stud. S-gos valdyba gavo iš vaivadijos raštą, kuriuo į jos prašymą atsakoma neigiamai.

LAIMETA BYLA UŽ "DRUGELIUS"

Šių metų gegužės mėn. 4 d. Vilniaus Apygardos teismas buvo nubaudęs Vilniaus "Ryto" draugijos bibliotekos vedėją Vladą Pūką 6 mėnesių kalėjimu už tai, kad 1936 metais ne-va parūpinęs Voriškių "Ryto" skaityklai poeto Vy-tės Nemunėlio eilėraš-čių rinkinį "Drugelius", kur, pasak kaltinimo akto, mažas Vytukas, supylęs smėlio krūvelę, pastatęs ant jo Gedimino pilį, įbe-dęs lietuvišką vėliavėlę ir, apsižergęs lazda, jojęs ir šaukęs: "Valio Vilnius, valio mūsų miestas". Rugsėjo mėn. 14 d. toji byla Vilniaus Apeliacijos teismė pasibaigė V. Pūko išteisinimu.

ŠVENČIONIŲ APSKR.

Švinta, Švenčionių apsk. LIETUVIŠKOS LAIDO-TUVES. Švinta tai yra nemažas dvaras, kurio sa-vininkai yra ponai Gajau-skai, kurie savo tarpe var-toja lenkų kalbą, tačiau lietuvių gyventojų atžvil-giu jie yra nusiteikę pa-lankiai. Pavyzdžiui, prieš porą metų mirdamas po-nios Gajauskienė tėvas (lenkų kariuomenės gene-rolas emeritas) prašė, kad per jo laidotuves būtų lie-tuviški giedojimai. Taip ir buvo.

Praėjusį mėnesį mirė ir ponis Gajauskienė. Pagal jos paskutinę valią ir ši kartą per laidotuves buvo giedama vien lietuviškai. Prašyti vietos ir apylin-kės (daugiausia Kulniškės kaimo) giesmininkai, gies-mininkės prie numirėlės visą laiką giedojo vien lie-tuviškas giesmes. Lietu-viškai buvo giedama ir lydint į Švenčionių bažny-čią (8 klm.).

Laidotuvėse dalyvavo daug apylinkės lenkų dva-rininkų, kurie velionei pa-gerbti suvežė tik su len-kiškais užrašais vainikus. Jiems lietuviški giedoji-mai gal ir nepatiko, bet nė vienas neprotestavo, nes žinojo, kad taip norėjo pa-ti velionė.

Jei pati prigimtis leido visuomenei, tai ne tam, kad ji būtų galutinis žmo-gaus tikslas, bet kad per ją ir joje žmogus rastų paramos, padedančios jam siekti tobulybės. (Leonas XIII, enc. 1890.I.10).

TIKRAS LIETUVIS
JOSEPH D. GAYSON
LICENSED OPTICIAN
Geriausio stiliaus akiniai
721 Main St. Room 23
Hartford, Conn. Phone 2-6848

Kalėdinė
Ekskursija
Į LIETUVĄ
LAIVAI IŠPLAUKIA IŠ NEW YORKO:
EUROPA Lapkričio 27
NEW YORK Gruodžio 2
HAMBURG Gruodžio 9
EUROPA Gruodžio 16
Greiti traukiniai prie pat laivo EUROPA
Bremerhavene užtikrina patogią kelionę į
Kauną. Patogus geležinkelio susisiekimas iš
Hamburgo.
Informacijų klauskite pas vietinį agentą arba
HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD
252 BOYLSTON ST., BOSTON, MASS.